

METROPOLITALNY ZWIĄZEK KOMUNIKACYJNY ZATOKI GDAŃSKIEJ
ul. Sobótki 9, 80-247 Gdańsk

Raport o stanie Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej w 2020 r.

Gdańsk, 26 maja 2021 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Podstawa prawna i obszar działania	4
3. Przedmiot działalności.....	6
4. Zgromadzenie Związku	7
5. Zarząd Związku	11
6. Biuro Związku	13
7. Realizacja zadań przez MZKZG	14
8. Prezentacja wybranych zadań zrealizowanych przez MZKZG w 2020 r.	16
9. Propozycja modyfikacji oferty okresowych biletów metropolitalnych	43
10. Podsumowanie	44
Załącznik nr 1 do Raportu o stanie Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej w 2020 r.	47

1. Wprowadzenie

Metropolitalny Związek Komunikacyjny Zatoki Gdańskiej (MZKZG) w czternastym roku funkcjonowania realizował swoje działania w nawiązaniu do podstawowego zadania statutowego, którym jest kształtowanie wspólnej polityki komunikacyjnej i zapewnienie warunków właściwego funkcjonowania zintegrowanego systemu biletowego – biletu metropolitalnego. W 2020 r. do głównych działań zrealizowanych przez MZKZG można zaliczyć:

- kontynuację procesu integracji taryfowo-biletowej;
- podejmowanie współpracy z właściwymi organizatorami, operatorami i przewoźnikami dotyczącej wprowadzania i obowiązywania biletów metropolitalnych;
- uchwalanie cen i taryf biletów metropolitalnych;
- emitowanie biletów metropolitalnych, w tym promocyjnego biletu metropolitalnego łączonego z biletem kolejowym;
- sprzedaż biletów metropolitalnych w punktach stacjonarnych, przez internet oraz za pośrednictwem telefonów komórkowych i innych urządzeń mobilnych;
- przeprowadzanie badań marketingowych i analiz wykorzystania biletów metropolitalnych;
- rozliczanie przychodów z biletów metropolitalnych;
- współpracę ze spółką Innobaltica przy wdrażaniu Platformy Zintegrowanych Usług Mobilności (system Fala);
- rozwijaniem projektu Centralnego Systemu Kartowego w celu integracji oraz zapewnienia i podnoszenia poziomu bezpieczeństwa metropolitalnego, gdańskiego, gdyńskiego i wejherowskiego biletu elektronicznego;
- prowadzenie w klasach 4. i 5. szkół podstawowych zajęć edukacyjno-promocyjnych „Wychowanie komunikacyjne”;
- przygotowanie i aktualizację schematu sieci komunikacyjnej na obszarze MZKZG;
- promocję biletów metropolitalnych i transportu zbiorowego;
- przygotowywanie zapowiedzi głosowych do pojazdów komunalnego transportu zbiorowego;
- rozwijanie funkcjonalności strony internetowej Związku.

Wszystkie ww. działania służą integracji transportu zbiorowego na obszarze Metropolii Zatoki Gdańskiej, a w szczególności integracji taryfowo-biletowej. Działania odnoszące się do transportu kolejowego realizowane są we współpracy z Samorządem Województwa Pomorskiego.

2. Podstawa prawna i obszar działania

MZKZG funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz na podstawie własnego statutu opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego (tekst jedn. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2018 r. poz. 4623, ze zm. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 4333).

Rys. 1. Obszar działania MZKZG

MZKZG realizuje działania statutowe na obszarze 14 gmin, tj.:

- Miasta Gdańska;
- Miasta Gdyni;
- Gminy Kolbudy;
- Gminy Kosakowo;
- Gminy Luzino;
- Gminy Pruszcz Gdański;
- Miasta Pruszcz Gdański;
- Miasta Redy;
- Miasta Rumi;
- Miasta Sopotu;
- Gminy Szemud;

- Gminy Wejherowo;
- Miasta Wejherowa;
- Gminy Żukowo.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., liczba mieszkańców wszystkich gmin Związku wynosiła łącznie 1 076 285 osób.

Związek posiada osobowość prawną i wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

3. Przedmiot działalności

W 2020 r. zakres działalności MZKZG nie zmienił się w stosunku do roku poprzedniego.

Statutowe zadania Związku obejmują:

- emitowanie i dystrybucję biletów metropolitalnych;
- uchwalanie cen i taryf biletów metropolitalnych;
- podejmowanie współpracy z właściwymi organizatorami, operatorami i przewoźnikami dotyczącej wprowadzenia oraz funkcjonowania biletów metropolitalnych w publicznym transporcie zbiorowym, m.in. poprzez integrowanie systemów pobierania opłat, w tym biletów metropolitalnych;
- rozliczanie przychodów z biletów metropolitalnych;
- badanie rynku, prognozowanie i planowanie publicznego transportu zbiorowego w zakresie wynikającym z funkcjonowania biletów metropolitalnych;
- promowanie publicznego transportu zbiorowego w zakresie wynikającym z funkcjonowania biletów metropolitalnych.

4. Zgromadzenie Związku

Zgromadzenie Związku jest organem stanowiącym i kontrolnym MZKZG. W skład Zgromadzenia wchodzi prezydenci, burmistrzowie i wójtowie gmin – jako ustawowi przedstawiciele gmin – członków Związku oraz dodatkowi reprezentanci gmin. Wielkość reprezentacji gmin określa Statut Związku i uzależniona jest od liczby mieszkańców danej gminy. Dodatkowych członków Zgromadzenia wybiera rada danej gminy.

Skład Zgromadzenia MZKZG w 2020 r.

W 2020 r., zgodnie ze statutem, Zgromadzenie liczyło 23, a od 24 listopada – 24 przedstawicieli. W skład Zgromadzenia wchodzi:

Miasto Gdańsk:

- Piotr Borawski, Zastępca Prezydenta Miasta;
- Piotr Dzik, Radny Miasta;
- Sebastian Zomkowski, Dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego w Gdańsku;
- Agnieszka Wasik, Zastępca Dyrektora Zarządu Transportu Miejskiego w Gdańsku;
- Maria Skoroszewska-Romel, Kierownik Referatu Ekonomicznego Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta w Gdańsku;

Miasto Gdynia:

- Wojciech Szczurek, Prezydent Miasta;
- Katarzyna Gruszecka-Spychała, Wiceprezydent Miasta;
- Hubert Kołodziejcki, Dyrektor Zarządu Komunikacji Miejskiej w Gdyni;

Gmina Kolbudy:

- Wojciech Sosnowski, Zastępca Wójta Gminy;

Gmina Kosakowo:

- Marcin Kopitzki, Zastępca Wójta Gminy;

Gmina Luzino:

- Jarosław Wejer, Wójt Gminy;

Gmina Pruszcz Gdański:

- Magdalena Kołodziejczak, Wójt Gminy;

Miasto Pruszcz Gdański:

- Wojciech Gawkowski, Zastępca Burmistrza Miasta;

Miasto Reda:

- Krzysztof Krzemiński, Burmistrz Miasta;

Miasto Rumia:

- Michał Pasieczny, Burmistrz Miasta;
- Beata Ławrukajtis, Radna Miasta – do 30 czerwca 2020 r.;
- Ariel Sinicki, Zastępca Burmistrza Miasta – od 30 czerwca 2020 r.;

Miasto Sopot:

- Wiczesław Augustyniak, Radny Miasta – do 27 lutego 2020 r.;
- Tomasz Lipiński, Radny Miasta – od 27 lutego 2020 r.;
- Marcin Skwierawski, Wiceprezydent Miasta;

Gmina Szemud:

- Ryszard Kalkowski, Wójt Gminy – Przewodniczący Zgromadzenia w 2020 r.;

Gmina Wejherowo:

- Henryk Skwarło, Wójt Gminy – do 26 listopada 2020 r.;
- Mikołaj Bazyl Ochman – Pełniący Funkcję Wójta Gminy – od 22 grudnia 2020 r.;

Miasto Wejherowo:

- Wojciech Kozłowski, Radny Miasta;
- Czesław Kordel, Prezes Miejskiego Zakładu Komunikacji Wejherowo Sp. z o.o.;

Gmina Żukowo:

- Wojciech Kankowski, Burmistrz Gminy;
- Tomasz Szymkowiak, Zastępca Burmistrza Gminy – od 24 listopada 2020 r.

Przewodniczący Zgromadzenia MZKZG w 2020 r.

Kadencja Przewodniczącego Zgromadzenia MZKZG trwa jeden rok. Przewodniczącym Zgromadzenia jest w każdym roku przedstawiciel innej gminy – członek Związku. W czternastym roku funkcjonowania MZKZG Zgromadzeniu przewodniczył, reprezentujący Gminę Szemud, Pan Ryszard Kalkowski, Wójt Gminy.

Posiedzenia Zgromadzenia MZKZG w 2020 r.

Zgromadzenie Związku obradowało na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego Zgromadzenia.

W 2020 r. odbyło się pięć posiedzeń Zgromadzeń MZKZG w dniach: 12 lutego, 27 maja, 30 czerwca, 29 września i 10 grudnia.

Do najważniejszych regulacji przyjętych przez Zgromadzenie MZKZG należy zaliczyć uchwały:

- z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie:
  - wyboru Przewodniczącego Zgromadzenia MZKZG w 2020 r.;

- zmiany uchwały Zgromadzenia Związku numer 20/2007 z dnia 7 XI 2007 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Związku biletu metropolitalnego oraz cen i zasad korzystania z tego biletu;
- zmiany uchwały Zgromadzenia Związku numer 19/2011 z dnia 06 VII 2011 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Związku biletu metropolitalnego – Bilet imprezowy, określenia zasad korzystania z tego biletu oraz jego ceny;
- z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie:
  - odwołania z Komisji Rewizyjnej;
  - powołania do Komisji Rewizyjnej;
  - wyboru podmiotu uprawnionego do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego MZKZG za 2019 r. i 2020 r.;
- z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie:
  - udzielenia Zarządowi Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej wotum zaufania za rok 2019;
  - zatwierdzenia sprawozdania finansowego Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej za rok 2019 wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu (planu finansowego) Związku za rok 2019;
  - udzielenia Zarządowi Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej absolutorium za rok 2019;
  - zmiany budżetu (planu finansowego) Związku na 2020 rok;
  - zmiany wieloletniej prognozy finansowej Związku na lata 2020-2023;
  - odwołania z Komisji Rewizyjnej;
  - powołania do Komisji Rewizyjnej;
  - zmiany statutu Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej;
- z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie:
  - wysokości stawek bazowych dla obliczenia składki członkowskiej gmin uczestniczących w Metropolitalnym Związku Komunikacyjnym Zatoki Gdańskiej oraz zasad i terminów jej wnoszenia do Związku w roku 2021;
  - wieloletniej prognozy finansowej Związku na lata 2021-2024;
  - budżetu (planu finansowego) na 2021 r.;
  - powołania Komisji Budżetowej, określenia liczby jej członków, wyboru składu osobowego i ustalenia przedmiotu jej działania;
  - zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Zgromadzenia Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej na rok 2021;

W 2020 r. Zgromadzenie MZKZG podjęło łącznie 21 uchwał.

5. Zarząd Związku

Zarząd Związku tworzą:

- Kamil Bujak – Przewodniczący Zarządu;
- Czesław Kordel – Zastępca Przewodniczącego Zarządu;
- Sebastian Zomkowski – Członek Zarządu;
- Hubert Kołodziejcki – Członek Zarządu.

Przewodniczący Zarządu jest powoływany spoza składu Zgromadzenia i jest etatowym członkiem Zarządu. Pozostali członkowie Zarządu wybierani są spośród członków Zgromadzenia i swoje funkcje wykonują będąc nieetatowymi członkami Zarządu. Przewodniczący Zarządu wykonuje uprawnienia kierownika zakładu pracy i zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników zatrudnionych w Biurze Związku w rozumieniu m.in. postanowień Kodeksu Pracy. Do kompetencji Przewodniczącego Zarządu należy w szczególności organizowanie i kierowanie pracą Związku i jego biura, kierowanie bieżącymi sprawami Zarządu oraz reprezentowanie Związku na zewnątrz.

Realizacja zadań Zarządu w 2020 r.

W 2020 r. odbyło się 46 posiedzeń Zarządu Związku. Z każdego posiedzenia Przewodniczący Zarządu Związku sporządził protokół. W 2020 r. Zarząd Związku podjął łącznie 115 uchwał. Uchwały te związane były m.in. z:

- przygotowaniem projektów uchwał Zgromadzenia (w tym w sprawie budżetu) i ich wykonywaniem;
- prowadzeniem gospodarki finansowej Związku na zasadach określonych ustawą o finansach publicznych;
- przygotowaniem planu zamówień publicznych w 2020 r.;
- przyjęciem Raportu o stanie Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej w 2019 r.;
- prowadzeniem sprzedaży i rozliczeń biletów metropolitalnych;
- udostępnianiem informacji o funkcjonowaniu lokalnego transportu zbiorowego;
- promocją usług lokalnego transportu zbiorowego ze szczególnym uwzględnieniem biletu metropolitalnego oraz Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu;
- działaniami w zakresie profilaktyki sanitarno-epidemiologicznej;
- realizacją w szkołach podstawowych działań edukacyjno-promocyjnych pod nazwą „Wychowanie komunikacyjne”;
- realizacją badań marketingowych preferencji i zachowań komunikacyjnych;

- zmianą Statutu Związku;
- wyznaczeniem koordynatora dostępności;
- podpisaniem umowy na świadczenie zadań Inspektora Ochrony Danych Osobowych;
- podpisaniem umowy w przedmiocie obsługi audiowizualnej posiedzeń Zgromadzenia;
- podpisaniem porozumienia pomiędzy MZKZG, PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o.o. i POLREGIO Sp. z o.o. w sprawie kontynuacji wspólnej oferty łączącej Promocyjny Bilet Miesięczny oraz Bilet Metropolitalny Promocyjny;
- zakupem wyposażenia do Biura Związku, w tym materiałów biurowych, sprzętu komputerowego i oprogramowania.

6. Biuro Związku

W 2020 r. w MZKZG, w celu zapewnienia realizacji zadań, wyodrębniono 13 stanowisk pracy, na których zatrudnionych było łącznie 14 pracowników etatowych.

Zespół pracowników MZKZG tworzyli:

- Przewodniczący Zarządu Związku;
- Główny księgowy;
- Kierownik referatu marketingu i analiz ekonomicznych;
- Główny specjalista ds. realizacji projektów unijnych;
- Główny specjalista ds. promocji i badań marketingowych;
- Inspektor ds. księgowości i kadr;
- Główny specjalista ds. funkcjonowania biletu metropolitalnego;
- Podinspektor ds. integracji transportu zbiorowego;
- Inspektor ds. serwisu internetowego;
- Podinspektor/Inspektor ds. sprzedaży i rozliczeń biletu metropolitalnego;
- Inspektor ds. edukacji i promocji;
- Podinspektor ds. edukacji i promocji;
- Inspektor ds. organizacyjno-administracyjnych.

Pracownicy Biura Związku, w ramach doskonalenia umiejętności zawodowych, uczestniczyli w 2020 r. w szkoleniach, między innymi na temat ustawy o dostępności cyfrowej, nowych zasad rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego, zagadnień związanych z prowadzeniem kadr oraz wprowadzeniem Pracowniczych Planów Kapitałowych, a także promocji jednostki samorządowej w mediach społecznościowych.

7. Realizacja zadań przez MZKZG

Podjęte przez Związek działania w zakresie kształtowania wspólnej polityki komunikacyjnej i zapewnienia właściwego funkcjonowania zintegrowanego systemu biletowego – biletu metropolitalnego – w Metropolii Zatoki Gdańskiej w 2020 r. obejmowały przede wszystkim:

- uchwalanie cen i emitowanie biletów metropolitalnych;
- sprzedaż biletów metropolitalnych oraz prowadzenie rozliczeń z tytułu sprzedaży tych biletów;
- sprzedaż promocyjnego biletu metropolitalnego łączonego z biletem kolejowym;
- sprzedaż biletów metropolitalnych przez internet oraz urządzenia mobilne;
- kontynuację współpracy z Gdańską Organizacją Turystyczną w zakresie sprzedaży i promocji biletów metropolitalnych zapisywanych na Kartach Turysty;
- integrację i rozwój oprogramowania do sprzedaży i kontroli biletów elektronicznych umożliwiającego pasażerom zakup biletów z wykorzystaniem systemów elektronicznych organizatorów i na poziomie metropolitalnym;
- przekazywanie danych do zintegrowanej kolejowo-komunalnej internetowej wyszukiwarki połączeń komunikacyjnych oraz monitorowanie poprawności jej funkcjonowania;
- prowadzenie analiz wykorzystania biletów metropolitalnych;
- przeprowadzenie badań marketingowych dotyczących zmian zachowań komunikacyjnych mieszkańców miast i gmin tworzących MZKZG w okresie obowiązywania restrykcji związanych z pandemią covid-19;
- promocję zintegrowanego transportu miejskiego ze szczególnym uwzględnieniem biletu metropolitalnego;
- kontynuację kampanii edukacyjnej „Podróżujemy razem”, skierowanej do pasażerów transportu zbiorowego, mającej kształtować prawidłowe zachowania podczas podróży komunikacją miejską;
- koordynację prac związanych z obchodami Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu i Europejskiego Dnia Bez Samochodu;
- prowadzenie konsultacji z organizatorami transportu zbiorowego na temat zagadnień związanych z funkcjonowaniem i rozwojem transportu zbiorowego;
- wydawanie rekomendacji dotyczących rozszerzenia uprawnień do przejazdów ulgowych bądź bezpłatnych dla wybranych grup osób;
- aktualizację zintegrowanej informacji taryfowej oraz schematu sieci jako elementu informacji przystankowej;

- przygotowywanie zapowiedzi głosowych przystanków do pojazdów komunalnej komunikacji miejskiej oraz dodatkowych komunikatów;
- udział oraz wystąpienia w spotkaniach, debatach, konferencjach naukowych i branżowych organizowanych przez lokalne media, Izbę Gospodarczą Komunikacji Miejskiej, Innobaltica sp. z o.o., Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji, Stowarzyszenie OMG-G-S, organizatorów i operatorów komunikacji miejskiej, urzędy miast i gmin – członków MZKZG;
- prowadzenie serwisu internetowego i rozwijanie jego funkcjonalności;
- uruchomienie profilu MZKZG w mediach społecznościowych;
- przygotowywanie i dostarczanie organizatorom jednolitych wzorów piktogramów do umieszczenia wewnątrz i na zewnątrz pojazdów komunalnej komunikacji miejskiej;
- udział w pracach zespołu doradczo-technicznego w zakresie tworzenia Platformy Zintegrowanych Usług Mobilności na Pomorzu (system Fala);
- udział w pracach w zakresie opracowania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP) dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot;
- udział w pracach dot. przygotowania ustawy metropolitalnej dla województwa pomorskiego;
- rozmowy nt. integracji oferty biletów metropolitalnych z systemem roweru metropolitalnego Mevo;
- podejmowanie współpracy z właściwymi organizatorami, operatorami i przewoźnikami dotyczącej wprowadzania i obowiązywania biletów metropolitalnych, w tym uzgodnienie z PKP założeń projektu integracji 1-godzinnego biletu metropolitalnego z ofertą „Wspólny bilet kolejowy”;
- prowadzenie w klasach 4. i 5. szkół podstawowych zajęć edukacyjno-promocyjnych „Wychowanie komunikacyjne”;
- opracowanie założeń, wraz ze skutkami finansowymi, modyfikacji okresowych kolejowo-komunalnych biletów metropolitalnych;
- dokonanie zmiany statutu Związku;
- przygotowanie i aktualizację schematu sieci komunikacyjnej na obszarze MZKZG;
- prowadzenie działań w zakresie profilaktyki sanitarno-epidemiologicznej;
- opracowanie propozycji ujednoczenia uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych.

8. Prezentacja wybranych zadań zrealizowanych przez MZKZG w 2020 r.

Sprzedaż biletów metropolitalnych

Podstawowym zadaniem Związku w 2020 r. była sprzedaż i rozliczanie biletu metropolitalnego. Metropolitalne bilety miesięczne i 30-dniowe, miesięczne bilety promocyjne oraz bilety 24- i 72-godzinne zapisywane są na kartach miejskich ZTM w Gdańsku, ZKM w Gdyni oraz MZK Wejherowo, a także na legitymacjach studenckich i spersonalizowanych Kartach Mieszkańca Gdańska i Gdyni. Ponadto, bilety 24- i 72-godzinne zapisywane są na Kartach Turysty oraz sprzedawane są w formie papierowej i w aplikacjach mobilnych. Bilety jednogodzinne można kupić wyłącznie za pomocą aplikacji na urządzenia mobilne. Natomiast bilety jednoprzejazdowe dostępne są zarówno w aplikacjach mobilnych, jak i w tradycyjnej formie papierowej.

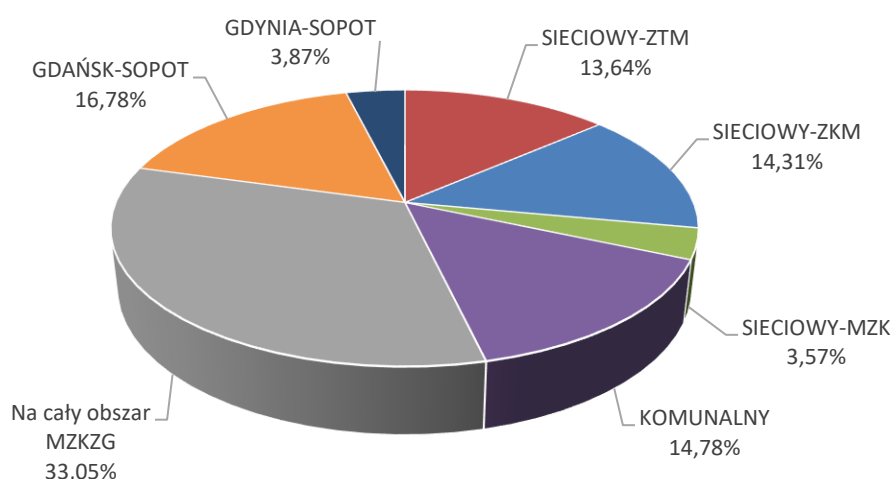
W 2020 r. sprzedano:

- 80 057 biletów miesięcznych – spadek o 45% w stosunku do 2019 r.;
- 17 819 biletów 72-godzinnych – spadek o 44% w stosunku do 2019 r.;
- 156 386 biletów 24-godzinnych – spadek o 34% w stosunku do 2019 r.;
- 874 678 biletów 1-godzinnych – wzrost o 17 % w stosunku do 2019 r.;
- 5 197 102 bilety jednoprzejazdowe – wzrost o 11 % w stosunku do 2019 r.

W strukturze sprzedaży biletów miesięcznych i 30-dniowych (od 1 kwietnia bilety 30-dniowe zastąpione zostały biletami miesięcznymi z możliwością ich zakupu od dowolnego dnia miesiąca) dominowały bilety promocyjne „Na cały obszar MZKZG” w cenie 96 zł normalny i 48 zł ulgowy, łączone jednocześnie z biletami kolejowymi (rys. 2). Sprzedaż tych biletów stanowiła 33,05% ogółu sprzedanych biletów miesięcznych. Udział w sprzedaży biletów promocyjnych „Sieciowych Jednego Organizatora” – ZTM w Gdańsku i ZKM w Gdyni w cenie 76 zł normalny i 38 zł ulgowy – łączonych jednocześnie z biletami kolejowymi, wyniósł odpowiednio 13,64 i 14,31%. Podobny udział w sprzedaży, tj. 14,78% miały bilety komunalne. Bilety promocyjne „Gdańsk-Sopot” stanowiły 16,78% ogółu sprzedanych biletów okresowych, zaś bilety promocyjne „Gdynia-Sopot” – 3,87%. Bilety te dystrybuowane są w cenie 70 zł normalny i 35 zł ulgowy i podobnie jak pozostałe rodzaje okresowych biletów kolejowo-komunalnych, łączone są z biletami kolejowymi emitowanymi przez PKP SKM.

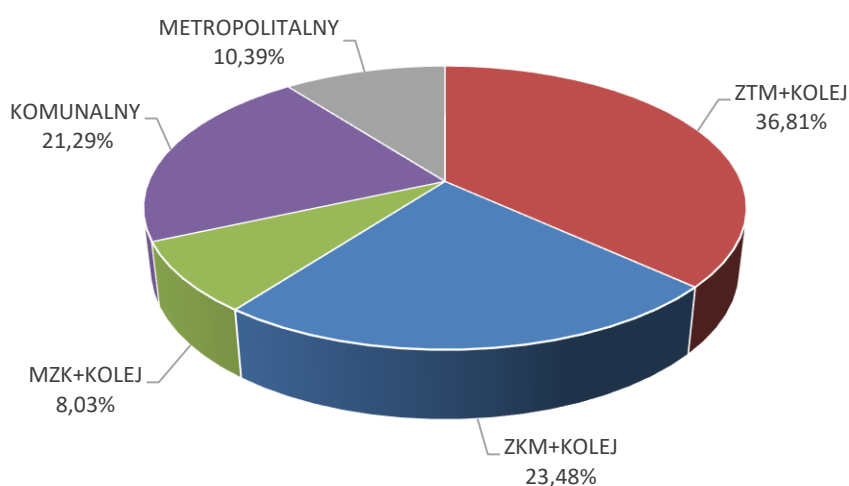
Wpływ na wielkość sprzedaży biletów metropolitalnych w 2020 r. miało przede wszystkim wprowadzenie obostrzeń rządowych oraz ograniczeń lokalnych, mających na celu przeciwdziałanie skutkom rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19. Mniejsza sprzedaż biletów miesięcznych wynikała z zawieszenia stacjonarnych zajęć w szkołach i na uczelniach, a także przejściu wielu zakładów pracy na system pracy zdalnej. Spadek sprzedaży biletów 24-godzinnych i 72-godzinnych spowodowany był głównie mniejszym ruchem turystycznym na obszarze działania MZKZG. Natomiast wzrost sprzedaży

biletów 1-godzinnych i jednoprzejazdowych pośrednio związany był ze spadkiem sprzedaży biletów miesięcznych, które substytuowane były biletami krótkookresowymi w sytuacji nauki lub pracy wykonywanej w systemie hybrydowym. Na większą sprzedaż biletów 1-godzinnych i 1-przejazdowych wpłynęło również zawieszenie sprzedaży biletów w pojazdach, jak również promowanie przez MZKZG bezpiecznego zakupu biletów przez aplikacje mobilne.

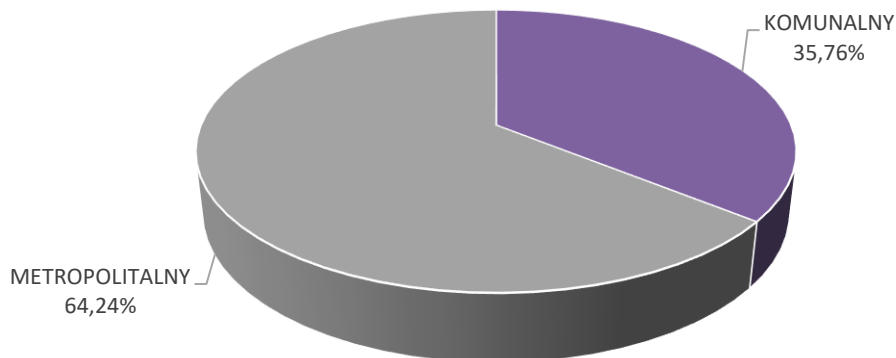
Rys. 2. Struktura sprzedaży biletów miesięcznych wg rodzaju biletu w 2020 r.

W segmencie biletów 24-godzinnych (rys. 3) dominowały bilety dwóch organizatorów „ZTM w Gdańsku + kolej”. Ich udział w łącznej liczbie sprzedanych biletów 24-godzinnych wyniósł 36,81%.

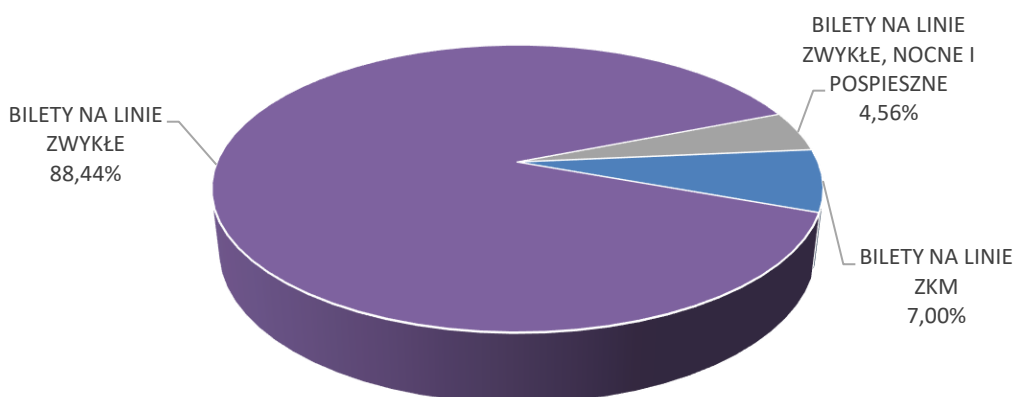
Rys. 3. Struktura sprzedaży metropolitalnych biletów 24-godzinnych wg rodzaju biletu w 2020 r.

W segmencie biletów 72-godzinnych (rys. 4) dominujący, 64,24%. udział w sprzedaży miały bilety ważne na całym obszarze MZKZG (kolejowo-komunalne).

Rys. 4. Struktura sprzedaży biletów metropolitalnych 72-godzinnych wg rodzaju biletu w 2020 r.

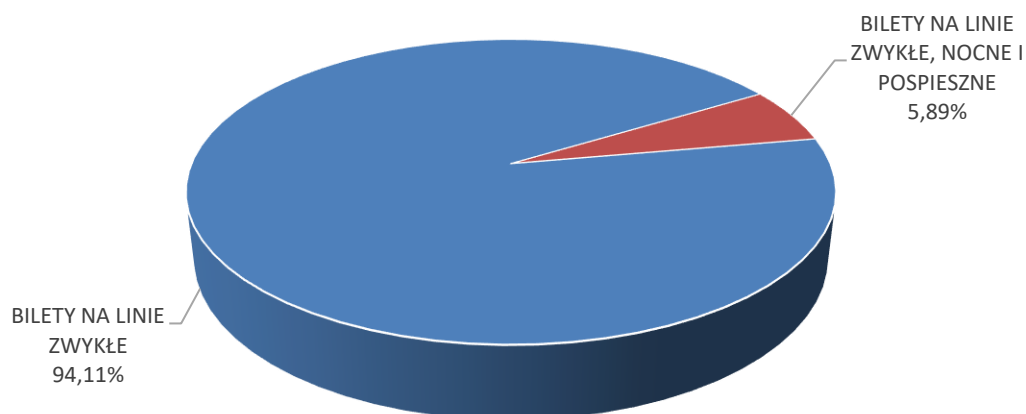
W segmencie biletów 1-godzinnych (rys. 5) największą popularnością cieszyły się bilety 1-godzinne na linie zwykłe (od 1 kwietnia 2020 r. zakres ważności tych biletów obejmuje również linie nocne). Ich udział stanowił 88,44% w ogólnej liczbie sprzedanych metropolitalnych biletów 1-godzinnych.

Rys. 5. Struktura sprzedaży biletów metropolitalnych 1-godzinnych wg rodzaju biletu w 2020 r.

W segmencie biletów jednorazowych (rys. 6) największą popularnością wśród pasażerów cieszyły się bilety jednorazowe na linie zwykłe (od 1 kwietnia 2020 r. zakres obowiązywania tych

biletów rozszerzony został dodatkowo o linie nocne). Ich udział stanowił 94,11% w ogólnej liczbie sprzedanych metropolitalnych biletów jednorazowych.

Rys. 6. Struktura sprzedaży metropolitalnych biletów jednorazowych w 2020 r.

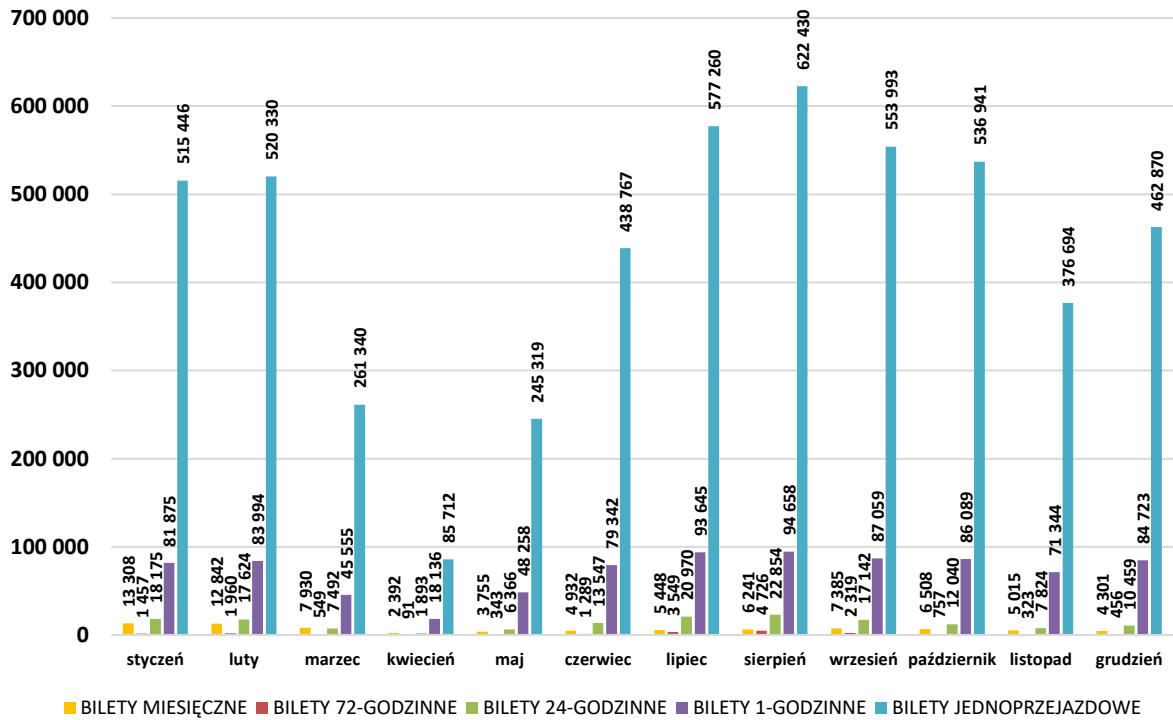
W przypadku metropolitalnych biletów jednorazowych, bilety normalne odgrywały dominującą rolę i stanowiły 58,45% ogółu sprzedanych jednorazowych biletów metropolitalnych. W strukturze sprzedaży biletów miesięcznych, udział biletów ulgowych wyniósł w 2020 r. 39%. W segmencie biletów 1-godzinnych bilety ulgowe stanowiły 36%, 24-godzinnych – 72%, a 72-godzinnych – 54%. W dystrybucji metropolitalnych biletów jednorazowych największy, tj. 99,73% udział ma MZK Wejherowo. Wynika to z tego, że MZK Wejherowo podjął się obsługi sprzedaży metropolitalnych biletów jednorazowych przy wykorzystaniu specjalnych aplikacji do urządzeń mobilnych. Dzięki temu za pośrednictwem urządzeń mobilnych pasażerowie zakupili w 2020 r. 5 183 124 szt. tych biletów.

W I i II półroczu 2020 r. sprzedano odpowiednio:

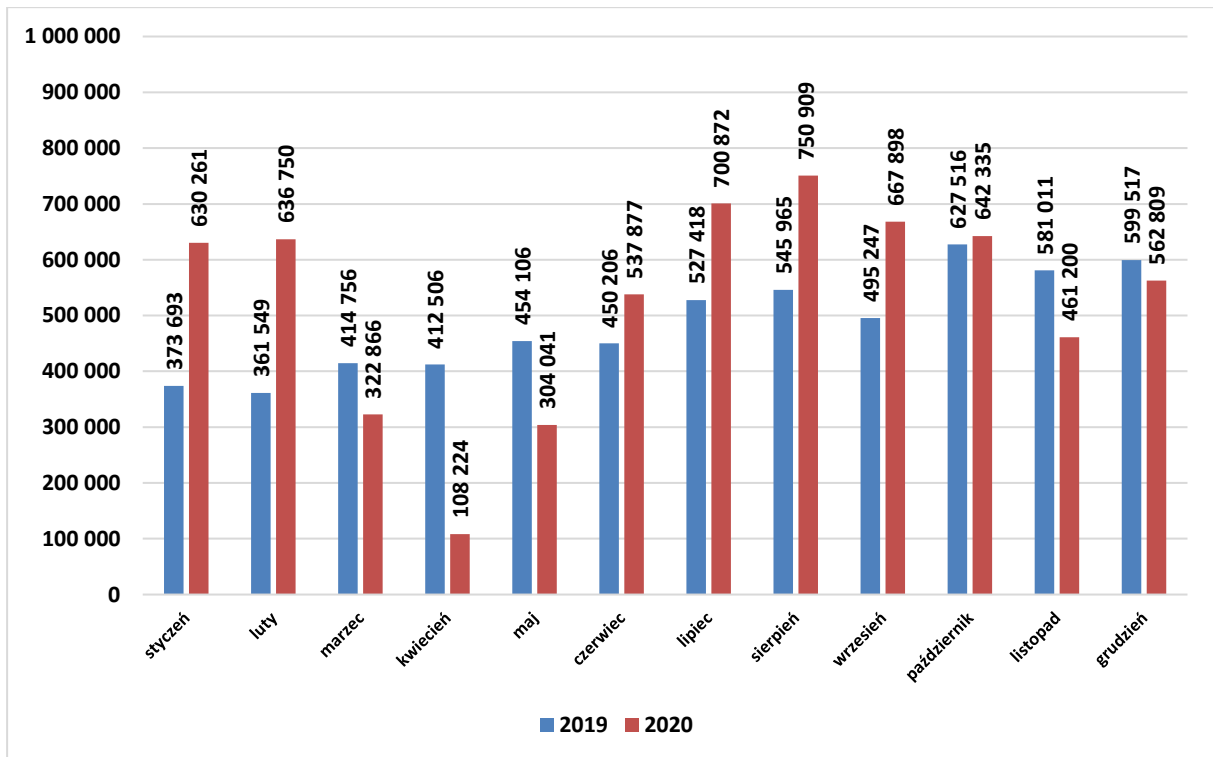
- 56 i 44% biletów miesięcznych;
- 32 i 68% biletów 72-godzinnych;
- 42 i 58% biletów 24-godzinnych;
- 41 i 59% biletów 1-godzinnych;
- 40 i 60% biletów jednorazowych.

Szczegółowa informacja o sprzedaży poszczególnych rodzajów biletów metropolitalnych w kolejnych miesiącach 2020 r. została przedstawiona na rys. 7.

Na rys. 8 przedstawiono porównanie sprzedaży biletów metropolitalnych w 2019 i 2020 r. Całkowita liczba sprzedanych biletów w 2020 r. (6 326 042 szt.) była wyższa o 8% w stosunku do całkowitej liczby sprzedanych biletów w 2019 r. (5 843 490 szt.).

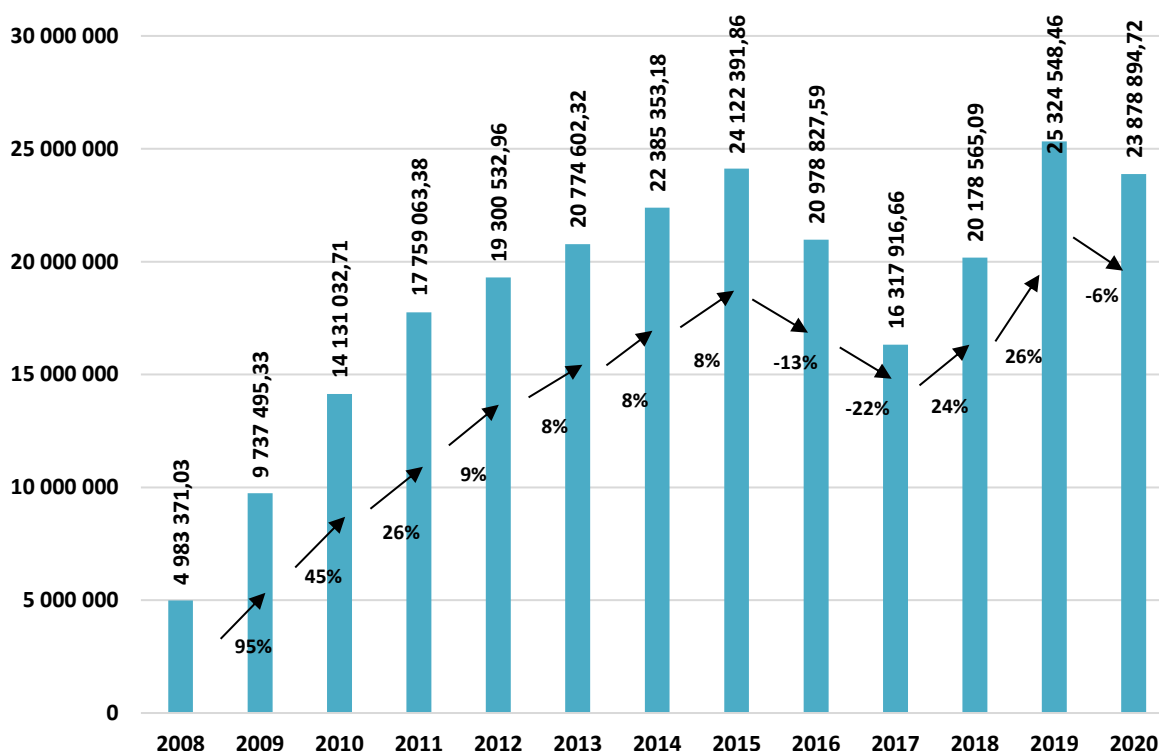

Rys. 7. Sprzedaż poszczególnych rodzajów biletów metropolitalnych w 2020 r. w przekroju miesięcy [w szt.]

Rys. 8. Łączna sprzedaż biletów metropolitalnych w 2019 r. i w 2020 r. w przekroju miesięcy [w szt.]

W 2020 r. przychody ze sprzedaży biletów metropolitalnych wyniosły 23 878 894,72 zł i były niższe od przychodów osiągniętych w 2019 r. o 6%. Głównym powodem spadku przychodów był stan pandemii. Mieszkańcy ograniczyli zakup biletów miesięcznych na rzecz biletów krótkookresowych (1-godzinnych i jednoprzjazdowych), co związane jest ze zmianą trybu pracy (nauki) na pracę (naukę) zdalną, bądź hybrydową. Warto przypomnieć, że w 2016 r. dokonano podziału kolejowo-komunalnego biletu metropolitalnego (30-dniowego/miesięcznego) na dwa bilety miesięczne: promocyjny metropolitalny, emitowany przez MZKZG i kolejowy, emitowany przez PKP Szybką Kolej Miejską w Trójmieście. Wprowadzenie podziału spowodowało, że przychody ze sprzedaży MZKZG są pomniejszone o wartość przychodów ze sprzedaży biletów kolejowych. Zastąpienie jednego biletu dwoma – metropolitalnym ważnym w komunalnych autobusach, tramwajach i trolejbusach oraz kolejowym, ważnym w pociągach, umożliwia PKP Szybkiej Kolei Miejskiej w Trójmieście i POLREGIO uzyskiwanie z budżetu państwa rekompensaty finansowej za utracone przychody z tytułu honorowania w pociągach ustawowych uprawnień do przejazdów ulgowych. Na rys. 9 porównano przychody ze sprzedaży biletów metropolitalnych w latach 2008-2020.

Rys. 9. Dynamika przychodów ze sprzedaży biletów metropolitalnych w latach 2008-2020 [w zł]

Podkreślić należy, że rozdzielenie biletu na dwie części, dokonane w 2016 r. na wniosek przewoźników kolejowych, ma z finansowego punktu widzenia jedynie charakter techniczny. Środki ze

sprzedaży biletów, które do 2016 r. wpływały do budżetu MZKZG, były następnie przekazywane jako zapłata przewoźnikom kolejowym, a po zmianie – trafiają do tych przewoźników bezpośrednio. Zastosowane rozwiązanie rozdzielenia biletu na dwie części ograniczyło jednak dostępność biletów w punktach stacjonarnych i możliwość zakupu biletów ulgowych przez studentów powyżej 26 roku życia oraz emerytów i rencistów.

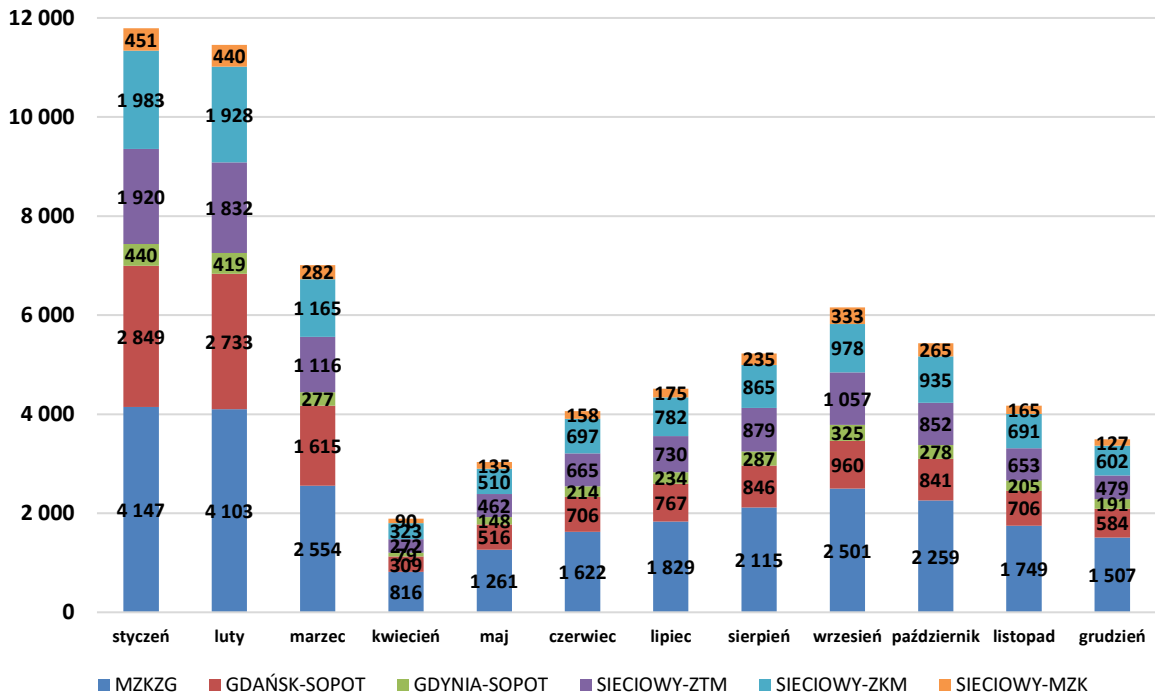
Telefoniczny bilet metropolitalny

W 2020 r. sprzedano 5 197 102 szt. biletów jednorazowych, w tym 5 183 124 szt. biletów telefonicznych i 13 978 szt. biletów papierowych. W 2020 r. MZKZG prowadził sprzedaż biletów telefonicznych z wykorzystaniem następujących aplikacji mobilnych: GoPay, jakdojade.pl, mPay, SkyCash i moBILET. Z dniem 30 stycznia 2020 r. dodatkowo umożliwiono sprzedaż za pomocą szóstej aplikacji – zbiletem.pl. W wyżej wymienionych aplikacjach, oprócz biletów jednorazowych, udostępniono bilety 1-, 24- i 72-godzinne. Do końca ubiegłego roku, za pomocą tego kanału dystrybucji sprzedano 874 678 szt. biletów 1-godzinnych, 61 765 szt. biletów 24-godzinnych i 9 076 szt. biletów 72-godzinnych.

Sprzedaż biletu metropolitalnego promocyjnego łączonego z biletem uprawniającym do przejazdu pociągami PKP SKM w Trójmieście oraz PR

W 2020 r. kontynuowano sprzedaż biletów metropolitalnych promocyjnych łączonych jednocześnie z biletami kolejowymi. Strukturę sprzedaży biletów metropolitalnych promocyjnych w 2020 r. z podziałem na poszczególne rodzaje biletów pokazano na rys. 10.

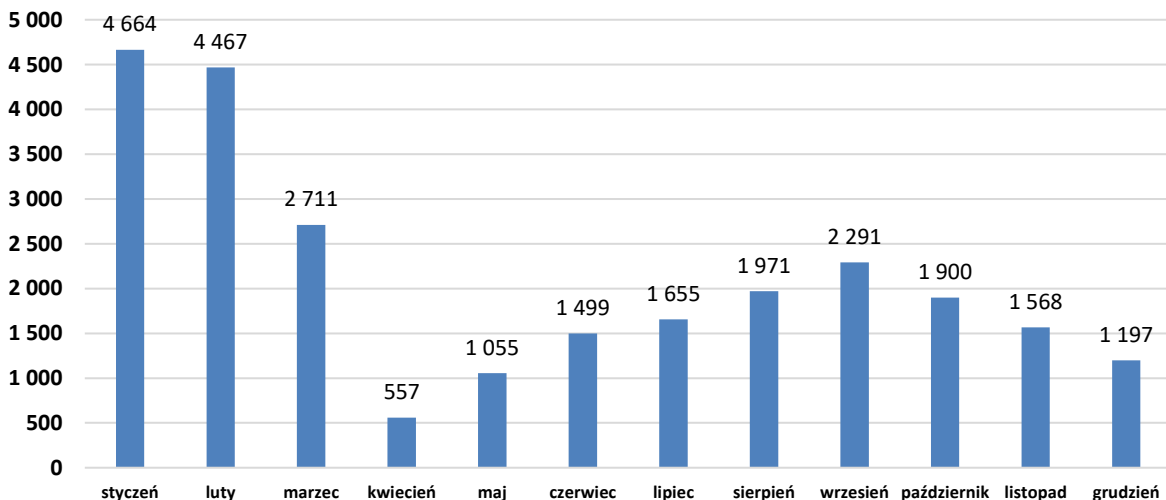
Oferta, w ramach której pasażer kupuje zamiast jednego kolejowo-komunalnego biletu metropolitalnego dwa oddzielne bilety – metropolitalny i kolejowy, umożliwia operatorom kolejowym otrzymywanie refundacji z budżetu państwa z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do przejazdów ulgowych. Rozwiązanie takie ogranicza jednak sieć dystrybucji do 9 punktów sprzedaży, w których można kupić bilety łączone (bilety metropolitalne można nabyć w łącznie 45 stacjonarnych punktach sprzedaży). W tym kontekście istotne było uruchomienie, dzięki zaangażowaniu MZK Wejherowo, sprzedaży części kolejowej biletu łączonego przez internet. W rezultacie, poza 9 punktami stacjonarnymi, bilety łączone, składające się z biletu metropolitalnego promocyjnego i kolejowego są dostępne w internecie. Dzięki temu rozwiązaniu oba bilety zapisywane są w formie elektronicznej na karcie, podczas gdy w stacjonarnym punkcie sprzedaży bilet kolejowy ma formę papierową. Mankamentem biletu łączonego jest zróżnicowanie grup osób uprawnionych do przejazdów ulgowych i wysokości ulg przysługujących poszczególnym grupom osób uprawnionych do przejazdów ulgowych.

Rys. 10. Struktura sprzedaży biletów metropolitalnych promocyjnych w 2020 r. [w szt.]

Sprzedaż biletów metropolitalnych przez internet

W 2020 r. przez internet zostało kupionych 25 535 szt. biletów metropolitalnych. Stanowiło to 32% wszystkich sprzedanych biletów okresowych – o 41% mniej niż w 2019 r. Na rys. 11 przedstawiono sprzedaż biletów metropolitalnych przez internet w poszczególnych miesiącach 2020 r.

Rys. 11. Sprzedaż okresowych biletów metropolitalnych przez internet w 2020 r. w przekroju miesięcy [w szt.]

Bilet imprezowy

W 2020 r. MZKZG nie sprzedał ani jednego biletu imprezowego, co spowodowane było pandemią i brakiem możliwości organizowania imprez o charakterze masowym.

Realizacja programu edukacyjno-promocyjnego „Wychowanie komunikacyjne”

W 2020 r. realizowano kolejną edycję programu edukacyjno-promocyjnego „Wychowanie komunikacyjne”, skierowanego do uczniów klas czwartych i piątych szkół podstawowych. Program powtarzany jest co dwa lata w placówkach oświatowych znajdujących się na obszarze MZKZG. Dzięki swojej cykliczności obejmuje wszystkich uczniów.

Podczas warsztatów dzieci zdobywają wiedzę niezbędną do samodzielnego podróżowania komunikacją miejską. Uczniowie poznają zalety podróżowania publicznymi środkami transportu zbiorowego oraz zasady jego funkcjonowania, np. poprzez analizę rozkładu jazdy i oferty biletowej. Ważnym elementem zajęć jest blok poświęcony bezpieczeństwu, wzorcom postępowania podczas podróży oraz przepisom porządkowym obowiązującym pasażerów. W trakcie warsztatów najmłodszy pasażerowie dowiadują się, w jaki sposób przewozić rowery, zwierzęta oraz jak zachowywać się podczas podróży, tak by była ona bezpieczna i nieuciążliwa dla innych. Wiedza przekazywana jest uczniom w ciekawy i przystępny sposób, a elementy prezentacji multimedialnej przeplatane są interesującymi grami i konkursami.

Ze względu na nagły wybuch pandemii i zagrożenie epidemiczne, szkoły podstawowe od marca do końca czerwca ograniczyły prowadzenie lekcji. Dyrekcje odwoływały zaplanowane wcześniej spotkania z edukatorami MZKZG. Nauczanie przybrało formę zajęć zdalnych. System oświatowy, dyrekcje szkół i nauczyciele potrzebowali czasu, by się przestawić na ten tryb, by wypracować najbardziej efektywne metody pracy i przygotować nowe plany lekcji. W tym okresie propozycje organizacji zajęć kierowane do szkół spotykały się często z odmowami i prośbami o kontakt w późniejszych terminach. Ten czas pracownicy MZKZG prowadzący warsztaty poświęcili na opracowanie nowych, dostosowanych do zmieniających się warunków, materiałów dydaktycznych i przygotowali zdalną wersję zajęć z „Wychowania komunikacyjnego”, pasującą do skróconego wymiaru czasowego lekcji, a także do poszczególnych platform komunikacyjnych używanych najczęściej w szkołach, np. Microsoft Teams, czy Google Classroom. Z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną, do programu zajęć zostały dodane treści związane z profilaktyką sanitarną w środkach transportu zbiorowego. Szczególny nacisk został położony na tematy takie jak zachowanie dystansu społecznego, środki ochrony osobistej, dezynfekcja.

W nowym roku szkolnym 2020/2021 szkoły stopniowo zaczęły na nowo przystępować do programu „Wychowania komunikacyjnego”, do czego przyczyniło się m.in. zwrócenie uwagi

dyrekcjom, że kluczowym zagadnieniem przedstawianym podczas zajęć stała się nauka bezpiecznego korzystania z transportu publicznego w okresie pandemii.

Od listopada 2020 r. zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, przy użyciu aplikacji internetowych.

Różnorodność przekazywanych treści i realizowanych zadań pozwala wykazać się wiedzą każdemu uczniowi, co sprawia, że warsztaty znajdują uznanie nie tylko wśród uczestników lekcji, ale także grona pedagogicznego. Nauczyciele podkreślają, że również oni korzystają z przekazywanych informacji, z których wiele jest dla nich nowością. Efektem zadowolenia z zajęć są częste relacje umieszczane stronach internetowych i profilach społecznościowych szkół, a także zaproszenia do szkół w celu poprowadzenia warsztatów w kolejnych latach. MZKZG otrzymuje również podziękowania ze strony dyrekcji i nauczycieli odwiedzanych szkół (rys. 14).

W 2020 r. łącznie przeprowadzono zajęcia w 306 klasach z 59 szkół. Wzięło w nich udział 7 650 uczniów. Informację o liczbie szkół, klas i uczniów z terenu MZKZG objętych programem przedstawiono w tab. 1. W porównaniu do roku 2019 zanotowano spadek liczby uczniów objętych programem związany z ograniczonym funkcjonowaniem placówek oświatowych od połowy marca do końca czerwca 2020 r.

Tab. 1. Liczba szkół, klas i uczniów objętych programem Wychowania komunikacyjnego na obszarze MZKZG w 2020 r.

Lp.	Gmina	Liczba szkół	Liczba klas	Liczba uczniów
1.	Miasta Gdańska	22	97	2 425
2.	Miasta Gdyni	11	48	1 200
3.	Kolbudy	2	8	200
4.	Kosakowo	0	0	0
5.	Luzino	1	3	75
6.	Pruszcz Gdański	3	13	325
7.	Miasta Pruszcz Gdański	2	15	375
8.	Miasta Redy	0	0	0
9.	Miasta Rumi	4	28	700
10.	Miasta Sopotu	4	18	450
11.	Szemud	1	4	100
12.	Wejherowo	0	0	0
13.	Miasta Wejherowa	2	7	175
14.	Żukowo	7	26	650
RAZEM		59	306	7 650

Ponieważ lekcje Wychowania komunikacyjnego dedykowane są uczniom klas czwartych i piątych, poszczególne placówki oświatowe odwiedzane są przez pracowników MZKZG co dwa lata. Z powodu utrudnień w organizacji zajęć dodatkowych wywołanych pandemią, część zajęć zaplanowanych na 2020 r., m.in. w gminie Kosakowo, Redzie i gminie Wejherowo, na prośbę dyrekcji szkół, przełożona została na terminy późniejsze.

W roku szkolnym 2020/2021, zgodnie z założeniami projektu, osoby przeprowadzające warsztaty powracają do placówek odwiedzanych w ubiegłych latach z nową i dopasowaną do obecnej sytuacji epidemicznej koncepcją warsztatów. W planach MZKZG jest kontynuacja warsztatów oraz poszerzanie grona odbiorców o uczniów nowopowstających szkół podstawowych.

Rys. 12. Warsztaty w Szkole Podstawowej nr 28 w Gdyni

Rys. 13. Warsztaty w Szkole Podstawowej nr 28 w Gdyni

„Najlepsi nauczyciele to tacy, którzy powiedzą ci, gdzie patrzeć,
ale nie powiedzą ci, co widzieć.”
/Alexandra K. Trenfor/

WYRAZY UZNANIA I SERDECZNE PODZIĘKOWANIE

dla Sz. P. *Krzysztofa Szkuratowskiego*

podinspektora do spraw edukacji i promocji
Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej
za niezwykle ciekawe, oryginalnie prowadzone, okraszone humorem
oraz historiami o mądrych kotach warsztaty komunikacyjne.
Spotkanie z Panem było dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 28 w Gdyni
bardzo atrakcyjnym i niezwykle pozytywnym wydarzeniem,
w czasie którego uczniowie nie tylko zgłębiali tajniki transportu publicznego
w Trójmieście i okolicach, ale również mogli się podzielić posiadaną już wiedzą
oraz zdobyć nowe wiadomości i poszerzyć słownictwo.
Gratulujemy umiejętności stworzenia przyjaznej atmosfery,
która wpłynęła na ogromne zaangażowanie i aktywność dzieci.
Życzymy wielu miłych spotkań z uczniami innych szkół.

Łączymy wyrazy szacunku

Koordinator

Beata Wrobel

SZKOŁA PODSTAWOWA Nr 28
im. Lotników Polskich
81-197 Gdynia, ul. Zielona 53
tel. 58 665 84 62, fax. 58 665 84 40
NIP 958-02-03-232, Regon 000214907

Dyrektor szkoły

WICEDYREKTOR SZKOŁY
mgr Halina Gorzka

Gdynia, 14 – 16 września 2020 r.

Rys. 14. Podziękowania otrzymane za przeprowadzenie warsztatów w Szkole Podstawowej nr 28 w Gdyni

W 2020 r. pracownicy odpowiedzialni za edukację czwarto- i piątklasistów odpowiedzieli na zaproszenie organizatorów i wzięli udział w dwóch festynach propagujących wiedzę dotyczącą bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji zbiorowej. W weekend 22 i 23 sierpnia 2020 r., podczas festynu "Bezpieczni na 5" przy Stadionie Energa Gdańsk, na stoisku MZKZG chętne osoby mogły uzyskać informacje na temat pożądaných zachowań w środkach transportu zbiorowego, zasad bezpiecznego przemieszczania się, biletów metropolitalnych i przysługujących ulg (rys. 15).

Kolejną okazją do zaznajamiania dzieci ze szkół podstawowych z zasadami korzystania z komunikacji miejskiej i profilaktyką sanitarno – epidemiologiczną w transporcie publicznym był piknik w Rumi (rys. 16) zorganizowany z okazji Dnia bez Samochodu (22 września).

Duży stopień zainteresowania mieszkańców świadczy o tym, że aktywność MZKZG podczas wspomnianych festynów stanowiła doskonałe uzupełnienie zajęć edukacyjnych realizowanych w szkołach.

Rys. 15. Pracownicy MZKZG informujący o bezpiecznym poruszaniu się transportem zbiorowym podczas festynu „Bezpieczni na 5” w Gdańsku

Rys. 16. Stoisko MZKZG na pikniku w Rumi

Zmiana statutu MZKZG

30 czerwca 2020 r. Zgromadzenie przyjęło uchwałę dotyczącą zmiany statutu Związku. Przeprowadzone zmiany statutu MZKZG przede wszystkim stanowią konsekwencję zmian powszechnie obowiązujących przepisów prawa i dotyczą czterech grup zagadnień. Pierwsza, to zmiana kompetencji organów Związku w zakresie prawa do uchwalania taryf i opłat za przewóz realizowany na podstawie emitowanych przez Związek biletów w przewozach międzygminnych (zwanymi biletami metropolitalnymi) i dostosowanie regulacji statutu do regulacji wynikającej z ustawy o publicznym

transporcie zbiorowym. Dotychczasowe zapisy prowadziły do kolizji prawa miejscowego, jakim jest statut, z regulacją ustawową.

Drugim zagadnieniem, wymagającym dostosowania, były zapisy dotyczące kwestii przeprowadzania zmian statutu Związku. Po zmianie ustawy o samorządzie gminnym w zakresie trybu przeprowadzania zmian statutów związków międzygminnych, regulacje statutowe MZKZG w tym przedmiocie były niezgodne z ww. ustawą.

Trzecia, zasadnicza część zmian statutu Związku, dotyczyła wprowadzenia do jego uregulowań zapisów dotyczących trybu pracy organów MZKZG, tj. Zgromadzenia, jego komisji oraz Zarządu Związku. Dotychczasowe zapisy statutu, ograniczające się do zagadnień zasadniczych, nie regulujących trybu pracy organów, wprowadzone były w czasie powstania Związku, tj. w roku 2007 i były one nieadekwatne do stanu prawnego, wynikającego z wielokrotnej zmiany prawa, w szczególności ustawy o samorządzie gminnym.

Ostatnia zmiana wynikała z konieczności zwiększenia reprezentacji gminy Żukowo w Zgromadzeniu Związku na skutek zwiększenia liczby mieszkańców tej gminy.

Zmieniony statut MZKZG ogłoszony został w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego 22 października 2020 r. pod pozycją 4333.

Przystąpienie MZKZG, jako partnera wspierającego, do projektu SMACKER

Zarząd MZKZG, uchwałą nr 96/2020 z dnia 5 listopada 2020 r. wyraził wolę przystąpienia przez Związek do projektu SMACKER w roli partnera wspierającego. Koordynatorem projektu SMACKER (Soft Measures & Actions for behavioural Change and Knowledge to Embrace peripheral and Rural areas) jest Miasto Gdynia. Jego działania dofinansowane są ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Programu Współpracy INTERREG Europa Środkowa. Głównym celem projektu jest poprawa integracji publicznego transportu zbiorowego i promowanie bardziej ekologicznych zachowań transportowych. Rola MZKZG ograniczona jest do wsparcia merytorycznego, w tym opiniowania przygotowywanych przez koordynatora projektu SMACKER dokumentów i analiz. Nie założono zaangażowania finansowego z budżetu Związku na działania objęte projektem SMACKER.

Promocja zintegrowanego transportu miejskiego ze szczególnym uwzględnieniem biletu metropolitalnego

Wybuch pandemii w pierwszym kwartale 2020 r. w znaczny sposób wpłynął na funkcjonowanie transportu zbiorowego na obszarze MZKZG. W celu zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19 wprowadzono liczne ograniczenia w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej. Działania promocyjno-informacyjne MZKZG, realizowane w 2020 r., w dużym stopniu skoncentrowane były na profilaktyce

sanitarно-epidemiologicznej oraz promowaniu transportu publicznego jako bezpiecznego sposobu realizacji podróży.

W 2020 r. MZKZG promował również:

- bilety metropolitalne, w tym bilety promocyjne MZKZG łączone z biletami kolejowymi;
- integrację transportu zbiorowego;
- komunikację miejską jako ekologiczną alternatywę dla transportu indywidualnego;
- sprzedaż biletów metropolitalnych przez internet;
- sprzedaż biletów metropolitalnych za pomocą telefonu komórkowego;
- wyszukiwarkę połączeń komunikacyjnych;
- właściwe zachowania w transporcie miejskim.

Zrealizowano następujące działania:

- przygotowano do publikacji notatki prasowe oraz udzielano wywiadów dla lokalnych mediów na temat integracji komunikacji miejskiej oraz oferty biletów metropolitalnych (dla TVP Gdańsk, Twojej Telewizji Morskiej, Gazety Wyborczej, Dziennika Bałtyckiego, Radia Gdańsk, Radia Eska, Radia Plus, Radia Kaszebe, serwisu internetowego www.trojmiasto.pl);
- przygotowano i przekazano do ekspozycji w środkach komunikacji miejskiej plakaty informujące o konieczności zakrywania ust i nosa oraz zachowania odpowiedniego dystansu;
- przygotowano i przekazano do ekspozycji w środkach komunikacji miejskiej informacje na drzwi o obowiązujących limitach przewożonych pasażerów;
- przygotowano i przekazano do ekspozycji w środkach komunikacji miejskiej i punktach sprzedaży plakaty promujące ofertę biletów metropolitalnych;
- przygotowano i kolportowano ulotki informacyjne z ofertą biletów metropolitalnych – za pośrednictwem Biur Obsługi Klienta, punktów sprzedaży, punktów informacji turystycznej, w urzędach miejskich i gminnych na obszarze MZKZG;
- wydano 3 kolejne numery gazety Przystanek metropolitalny;
- przeprowadzono kampanię promocyjną z wykorzystaniem billboardów i citylightów;
- promowano działalność i markę MZKZG na kalendarzach ściennych oraz gadżetach reklamowych, będących upominkami wręczanymi dzieciom podczas zajęć programu edukacyjno-promocyjnego „Wychowanie komunikacyjne”;
- zaktualizowano i wydrukowano schemat komunikacji miejskiej funkcjonującej na obszarze MZKZG;
- zaktualizowano informację przystankową dla Redy, Rumi, Sopotu i Wejherowa;
- uruchomiono profil MZKZG w mediach społecznościowych.

Serwis internetowy

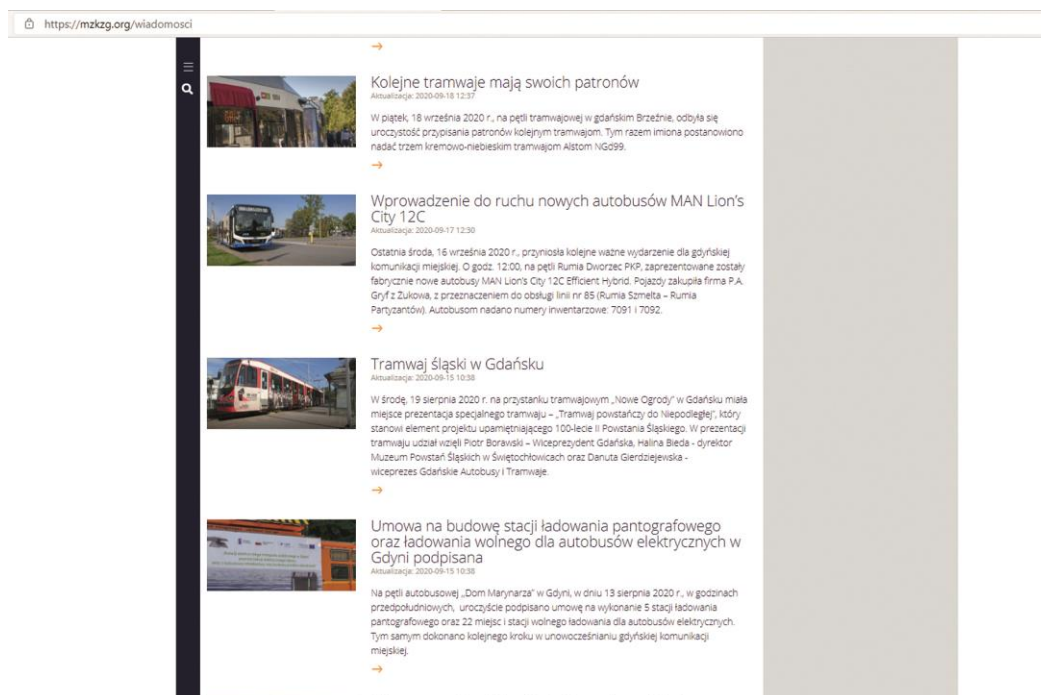
W 2020 r. stronę internetową MZKZG odwiedzono ponad 214 tys. razy, z czego ok. 79,6% stanowili nowi użytkownicy, a pozostałą grupę, osoby stale odwiedzające witrynę Związku. Około 4% odwiedzających stanowili internauci z zagranicy, m.in. z Niemiec, Anglii, USA, Norwegii, Szwecji, Ukrainy, Czech, Chin oraz Królestwa Niderlandów.

W 2020 r. 73% internautów odwiedzających stronę MZKZG korzystało z urządzeń mobilnych (72% telefony i smartfony oraz 1% tablety), a 27% stosowało komputery PC i laptopy.

Najczęściej przeglądano podstrony informujące o:

1. zasadach korzystania z biletów metropolitalnych;
2. taryfie jednorazowych i czasowych biletów telefonicznych;
3. taryfie biletów łączonych;
4. punktach sprzedaży biletów;
5. możliwości sprawdzenia stanu karty;
6. uprawnieniach do przejazdów ulgowych.

W 2020 r. pracownicy MZKZG aktywnie uczestniczyli w wydarzeniach dotyczących funkcjonowania i planowania transportu publicznego, w tym konferencjach prasowych i debatach, przygotowanych przez organizatorów transportu zbiorowego, urzędy miast i gmin tworzących MZKZG, przewoźników oraz lokalne media. Na ich podstawie sporządzano relacje, które wraz ze zdjęciami umieszczano w serwisie internetowym (rys. 17).

Rys. 17. Podstrona serwisu MZKZG z relacjami z wydarzeń

Gazeta MZKZG Przystanek Metropolitalny

W 2020 r. wydano kolejne 3 numery bezpłatnej, kolorowej gazety Przystanek Metropolitalny w łącznym nakładzie 90 tys. egzemplarzy.

W 34. numerze wydanym w styczniu 2020 r. opublikowano artykuły poświęcone m.in. nowej linii tramwajowej nr 13 w Gdańsku, planowaniu mobilności w Gdyni, wynikom badań preferencji i zachowań transportowych mieszkańców gminy Szemud, wprowadzeniu do eksploatacji nowego autobusu w Wejherowie oraz dofinansowaniu otrzymanemu przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Autobusowej sp. z o.o. w Gdyni na zakup autobusów elektrycznych.

W lipcu 2020 r. ukazał się 35. numer gazety (rys. 18), w którym opublikowano artykuły poświęcone m.in. nowym autobusom i tramwajom w Gdańsku, 60-leciu uruchomienia linii 125 w Gdyni oraz historycznemu autobusowi San H100A, odrestaurowanemu przez Przewozy Autobusowe Gryf z Żukowa.

W kolejnym, 36. numerze z października 2020 r. znalazły się artykuły poświęcone m.in. wpływowi pandemii koronawirusa na sprzedaż biletów metropolitalnych, nowym trasom tramwajowym w Gdańsku, inwestycjom taborowym w Gdyni i Wejherowie oraz 70-leciu linii trolejbusowej do Cisowy.

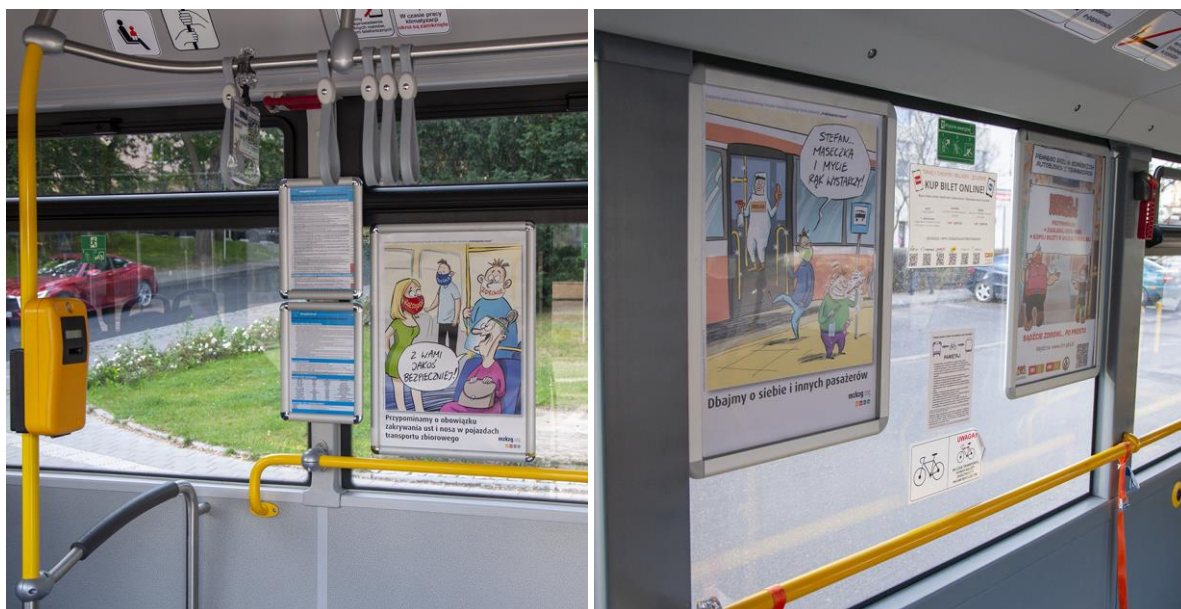
Rys. 18. Trzydziesty piąty numer gazety Przystanek Metropolitalny

Wszystkie numery kolportowano w Biurach Obsługi Klienta ZTM w Gdańsku, ZKM w Gdyni i MZK Wejherowo, w wybranych punktach sprzedaży biletów, w urzędach miejskich i gminnych na obszarze metropolii oraz jako dodatek do gazety Nasze Miasto. Ponadto 35 numer był w lipcu

dystrybuowany na plażach i bulwarach nadmorskich od Rewy po Gdańsk. Wszystkie numery gazety Przystanek Metropolitalny dostępne są w serwisie internetowym MZKZG oraz ZTM w Gdańsku, ZKM w Gdyni i MZK Wejherowo.

Kampania edukacyjna MZKZG „Podróżujemy razem”

MZKZG przygotował kolejne cztery plakaty edukacyjne, których celem jest kształtowanie pożądanych zachowań w środkach komunikacji miejskiej. W 2020 r., z racji panującej pandemii, wszystkie plakaty tematycznie dotyczyły zasad bezpiecznego podróżowania transportem zbiorowym. Za pośrednictwem satyrycznych rysunków zwracano pasażerom uwagę, m.in. na konieczność zasłaniania ust i nosa w czasie podróży, zachowania bezpiecznego dystansu społecznego oraz dbania o higienę rąk.

Rys. 19. Plakaty przygotowane przez MZKZG na potrzeby kampanii edukacyjnej „Podróżujemy razem”

Reklama radiowa

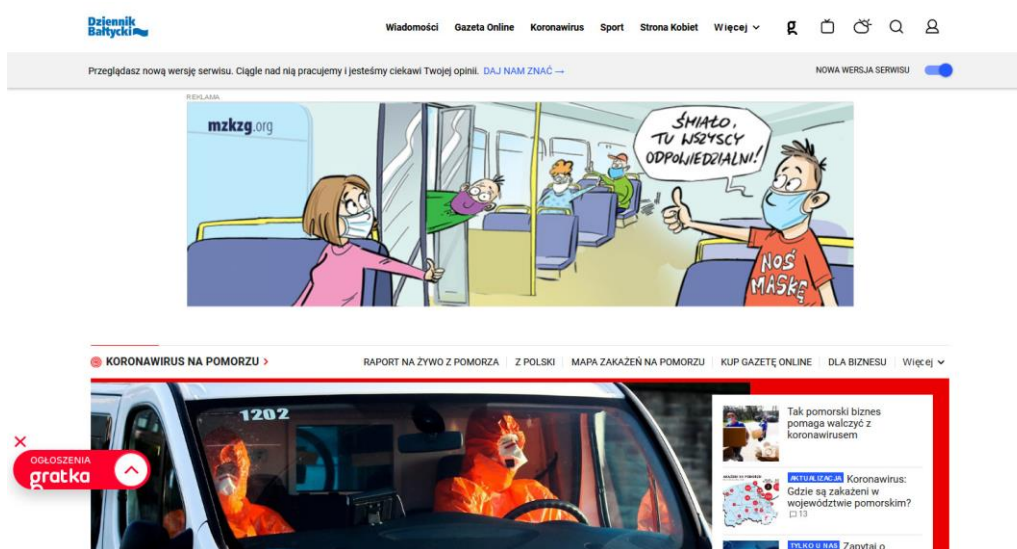
MZKZG w 2020 r., w dniach od 17 do 22 września, na antenie rozgłośni radiowych: RMF MAXXX, Radia Gdańsk, Radia Żółte Przeboje, Radia Pogoda, Radia Plus, Radia Eska oraz Radia Kaszebe promował Europejski Dzień bez Samochodu, obchodzony w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu.

Promocja w internecie

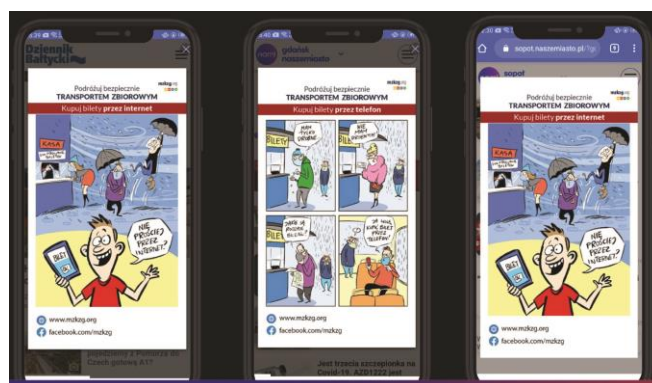
W ramach zapobiegania i zwalczania pandemii COVID-19, MZKZG przeprowadził akcje edukacyjno-informacyjne na łamach portali internetowych. W tym celu przygotowano banery, które zostały umieszczone na stronach głównych serwisów internetowych dziennikbałtycki.pl i trojmiasto.pl.

Banery wyświetlane były w serwisach internetowych dostępnych na tradycyjnych komputerach, jak i na urządzeniach mobilnych.

Dodatkowo, w dniach 20 listopada – 18 grudnia 2020 r., na stronach głównych oraz podstronach tematycznych portali dziennikbałtycki.pl oraz naszemiasto.pl (serwisy informacyjne obejmujące obszar MZKZG), dostępnych na urządzeniach mobilnych, prezentowano banery promujące zakup biletów przez internet i aplikacje mobilne.

Rys. 20. Zrzut ekranu prezentujący banery umieszczone na łamach portalu dziennikbałtycki.pl

Rys. 21. Zrzut ekranu prezentujący banery umieszczone na łamach portali dziennikbałtycki.pl oraz naszemiasto.pl, wyświetlane na urządzeniach mobilnych

Reklama w przestrzeni miejskiej

W dniach od 1 do 15 listopada 2020 r. MZKZG przeprowadził na wielkopowierzchniowych nośnikach kampanię promującą kanały internetowe i mobilne jako bezpieczne formy dystrybucji biletów w czasie pandemii COVID-19. Reklamy eksponowano:

1. w wiatach przystankowych:
  - a. 10 na obszarze Gdańska;
  - b. 10 na obszarze Gdyni;
  - c. 6 na obszarze Sopotu;
  - d. 4 na obszarze Wejherowa;
2. na billboardach:
  - a. 4 na obszarze Gdańska;
  - b. 8 na obszarze Gdyni;
  - c. 2 na obszarze Rumi;
  - d. 2 na obszarze Wejherowa.

Na rys. 22 przedstawiono reklamę umieszczoną w wiatach przystankowych, a na rys. 23 reklamę eksponowaną na billboardach.

Rys. 22. Reklama citylight – z lewej przystanek Sopot, al. Niepodległości/Jana z Kolna, z prawej Gdańsk, Legionów/pl. Komorowskiego

Rys. 23. Reklama billboard – Gdańsk, droga wojewódzka nr 501

Piktogramy i inne oznakowanie pojazdów

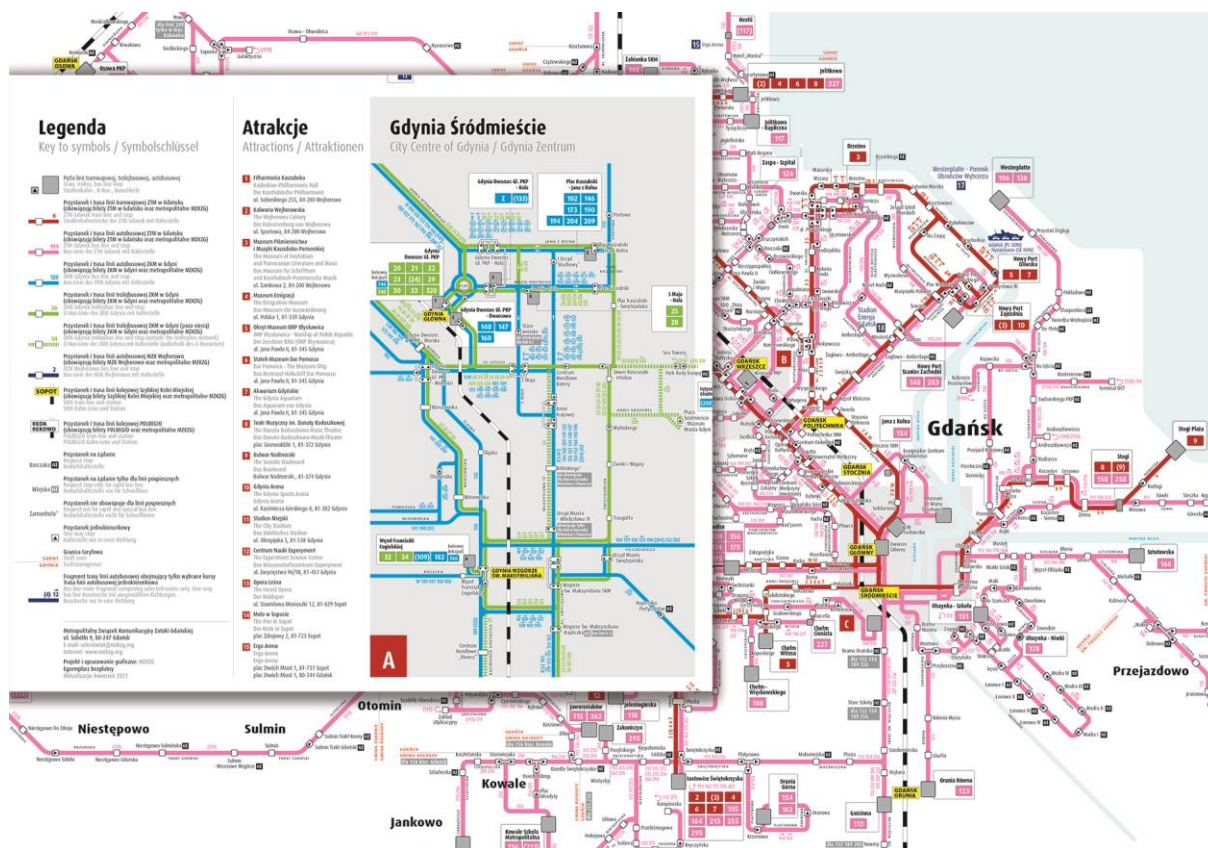
W 2020 r. MZKZG kontynuował dostarczanie organizatorom komunikacji miejskiej piktogramów informacyjnych, przygotowanych według jednolitego wzoru. Piktogramy te umieszczane były wewnątrz i na zewnątrz pojazdów. Ponadto, w ramach zapobiegania i walki z pandemią COVID-19, MZKZG przygotował i dostarczył dodatkowe oznakowanie pojazdów komunikacji miejskiej z informacją dot. limitów i ograniczeń obowiązujących w transporcie zbiorowym (rys. 24).

Rys. 24. Piktogramy oraz oznakowanie pojazdów przygotowane przez MZKZG w związku z obostrzeniami spowodowanymi pandemią COVID-19

Aktualizacja schematu sieci komunikacji miejskiej w Metropolii Trójmiejskiej

W 2020 r. MZKZG przygotował i udostępnił nieodpłatnie mieszkańcom oraz turystom zaktualizowany schemat sieci komunikacji miejskiej w Metropolii Trójmiejskiej, obejmujący obszar czternastu miast i gmin (rys. 25). Przygotowany przez MZKZG schemat przedstawia trasy dziennych linii autobusowych, tramwajowych i trolejbusowych ZTM w Gdańsku, ZKM w Gdyni i MZK Wejherowo oraz sieć linii kolejowych SKM w Trójmieście i POLREGIO.

Rys. 25. Schemat sieci komunikacji miejskiej i kolejowej na obszarze MZKZG

Dla wygody pasażerów, poza ogólnym schematem sieci komunikacji miejskiej przygotowano 3 szczegółowe mapy, które dokładnie przedstawiają obszar Śródmieścia Gdańsk, Śródmieścia Gdyni oraz okolic stacji kolejowej Gdańsk Wrzeszcz.

Poza przebiegiem tras autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych i kolejowych, które zaznaczono różnymi kolorami w zależności od organizatora, na schemacie przedstawiono wszystkie przystanki i stacje kolejowe wraz z nazwami, pętle autobusowe, tramwajowe i trolejbusowe, nazwy głównych ulic, nazwy miast i miejscowości oraz oznaczono granice taryfowe. Z myślą o turystach umieszczono także 30 najważniejszych atrakcji turystycznych.

Informacje przedstawione na schemacie zostały przetłumaczone na język angielski i niemiecki.

Schemat został wydrukowany w nakładzie 7 000 sztuk. Jego dystrybucją zajęły się Biura Obsługi Klienta ZTM w Gdańsku, ZKM w Gdyni i MZK Wejherowo oraz Punkty Informacji Turystycznej.

Schemat w całości został przygotowany przez pracowników MZKZG. W wersji elektronicznej dostępny jest w serwisie internetowym www.mzkzg.org.

Informacja przystankowa dla Redy, Rumi, Sopotu i Wejherowa

MZKZG zaktualizował specjalną, jednolitą informację przystankową dla Redy, Rumi, Sopotu i Wejherowa, mającą ułatwić mieszkańcom oraz turystom korzystanie z komunikacji miejskiej (rys. 26). Informacja w postaci wyklejki składa się z dwóch stron, na których zaprezentowano podstawowe informacje taryfowe ZTM w Gdańsku, ZKM w Gdyni, MZK Wejherowo i MZKZG oraz schemat linii komunikacji miejskiej na terenie tych miast. Informacja przystankowa została przetłumaczona na język angielski.

Bilety metropolitalne telefoniczne MZKZG ważne na liniach ZKM w Gdyni i MZK Wejherowo
Metropolitan /MZKZG/ tickets available at mobile apps - valid on MZK Wejherowo lines as well as on ZKM Gdynia lines

Normalny / Full price	Ulgowy / Reduced
3,00 zł	1,50 zł
4,00 zł	2,00 zł
3,80 zł	1,90 zł
4,80 zł	2,40 zł
4,20 zł	2,10 zł

Bilety według taryf w MZK Wejherowo
Tickets according to MZK Wejherowo

bilet 1-przejazdowy / Single ride		Linia zwykłe: 8, 9, 17, 18, 19		Linia pospieszna: J	
Normalny / Full price	Ulgowy / Reduced	Normalny / Full price	Ulgowy / Reduced	Normalny / Full price	Ulgowy / Reduced
3,00 zł	1,50 zł	-	-	-	-
3,20 zł	1,60 zł	-	-	4,20 zł	2,10 zł
-	-	-	-	-	-

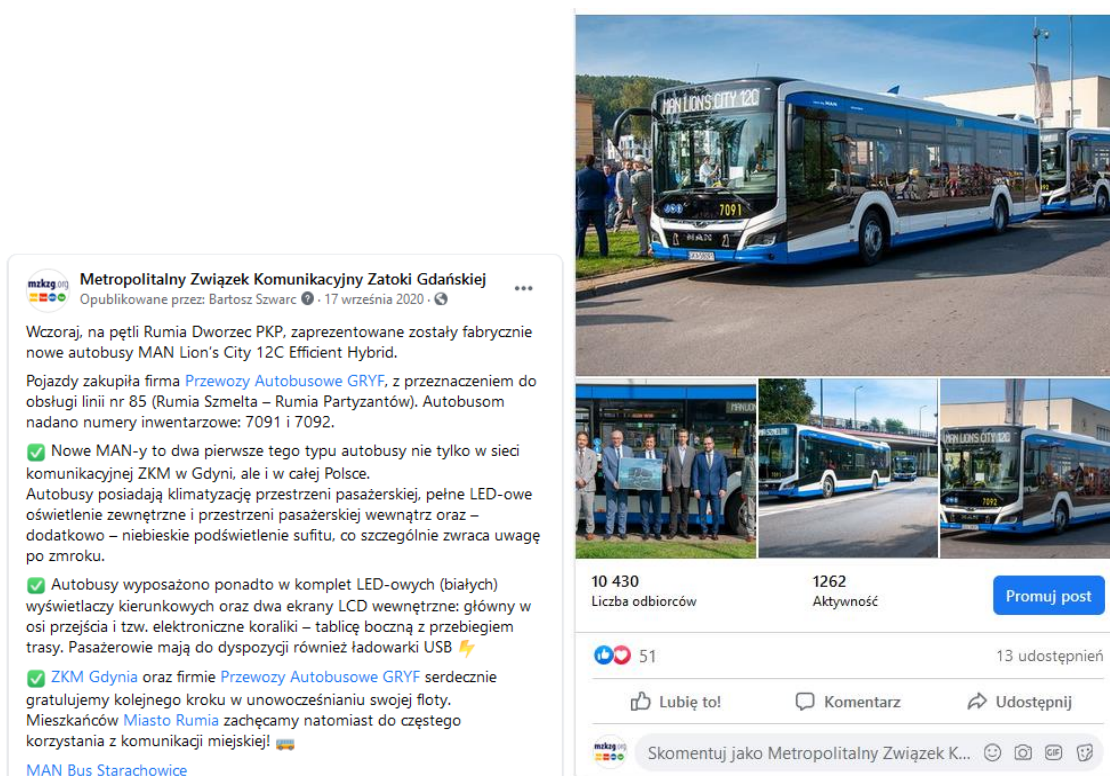
bilet 1-godzinny / 1-hour		Linia zwykłe: 8, 9, 17, 18, 19		Linia pospieszna: J	
Normalny / Full price	Ulgowy / Reduced	Normalny / Full price	Ulgowy / Reduced	Normalny / Full price	Ulgowy / Reduced
-	-	-	-	4,20 zł	2,10 zł

Rys. 26. Informacja przystankowa przygotowana dla miasta Redy

Promocja w mediach społecznościowych

10 lutego 2020 r. MZKZG uruchomił swój profil na portalu Facebook. Rozszerzenie aktywności Związku o media społecznościowe podyktowane było chęcią dotarcia z promocją transportu

zbiorowego i biletów metropolitalnych do jak najszerszego grona odbiorców, w relatywnie krótkim czasie i atrakcyjnej formie. W okresie od 10 lutego 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. opublikowano w sumie 171 postów, które łącznie uzyskały ponad 227 tysięcy wyświetleń. Tematyka umieszczanych postów skoncentrowana była przede wszystkim wokół promocji i wyjaśniania zasad korzystania z biletów metropolitalnych, a także relacjonowania bieżących wydarzeń związanych z transportem publicznym w metropolii Zatoki Gdańskiej. Na profilu Facebook MZKZG umieszczał także plakaty, emitowane w ramach kampanii promocyjnej „Podróżujemy razem”. Wiosną 2020 r. rozpoczęto serię postów „Weekendowe wycieczki z MZKZG”, mających za cel przybliżyć czytelnikom profilu interesujące turystycznie, choć niekoniecznie powszechnie znane miejsca w metropolii, do których możliwy jest dojazd transportem publicznym w ramach biletu metropolitalnego. Łącznie, w 2020 r. ukazało się 16 takich wpisów.

Rys. 27. Zrzut ekranu z profilu MZKZG na Facebooku – wpis o prezentacji nowych autobusów MAN w Rumi

Warto też wspomnieć, że strona MZKZG na Facebooku daje także możliwość kontaktu z Biurem Związku. Pracownicy MZKZG odpowiadają na przychodzące wiadomości, udzielając informacji np. o najkorzystniejszym bilecie dla danego podróżnego. Profil MZKZG na Facebooku jest prowadzony wyłącznie przez pracowników Biura Związku.

Koordinacja prac związanych z obchodami Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu

Od początku swojego istnienia Metropolitalny Związek Komunikacyjny Zatoki Gdańskiej czynnie uczestniczy w organizowaniu i koordynowaniu działań wspierających Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu (ETZT) oraz, będący jego zakończeniem, przypadający 22 września każdego roku, Dzień bez Samochodu (DbS). Ideą ETZT i DbS jest zwrócenie uwagi na dynamiczny wzrost liczby samochodów oraz jego negatywne następstwa w postaci zanieczyszczenia środowiska oraz wypadków i kongestii drogowej.

Tradycyjnie, jak w każdą sobotę podczas ETZT (w 2020 r. przypadającą 19 września), MZKZG, wspólnie z organizatorami komunikacji miejskiej – ZTM w Gdańsku i ZKM w Gdyni, uruchomił bezpłatną linię 101 na trasie (nawiązującej do historycznego przebiegu) z przystanku Śródmieście SKM w Gdańsku, przez Sopot, do Dworca Głównego PKP w Gdyni (rys. 28). Do jej obsługi zaangażowanych zostało łącznie sześć autobusów przegubowych udostępnionych przez Gdańskie Autobusy i Tramwaje oraz Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej z Gdyni. Linia 101 funkcjonowała w taktie 30-minutowym w godz. 10.00 –19.40.

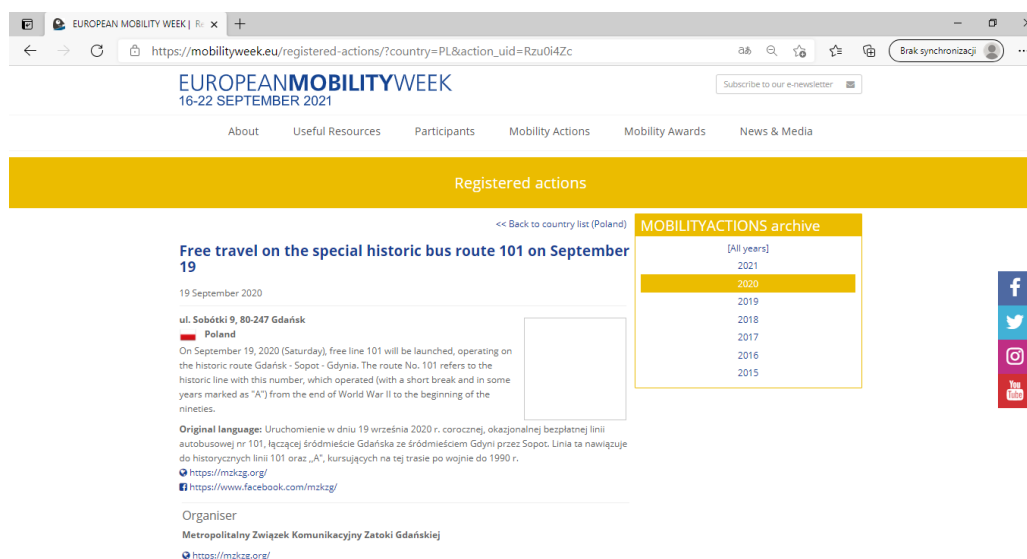
Rys. 28. Autobus (PKM w Gdyni) na linii 101 w dniu 19 września 2020 r.

Z linii 101 można było się przesiąść na, również bezpłatne, okazjonalne linie autobusowe, trolejbusowe i tramwajowe, uruchomione przez ZTM w Gdańsku i ZKM w Gdyni, w tym obsługiwane zabytkowym taborem.

Z kolei w przypadającym trzy dni później (22 września) Dniu bez Samochodu, tradycyjnie każdy właściciel lub współwłaściciel samochodu osobowego, legitymujący się ważnym dowodem rejestracyjnym, skorzystał mógł z bezpłatnych przejazdów autobusami, tramwajami i trolejbusami. Przywilejem tym objęto pasażerów komunikacji miejskiej organizowanej przez ZTM w Gdańsku, ZKM w Gdyni i MZK Wejherowo.

Dzięki współpracy z Pomorskim Urzędem Marszałkowskim, Szybka Kolej Miejska i POLREGIO, w 2020 r. udało się zintegrować ofertę komunikacji miejskiej i kolejowej. 22 września pasażerowie wspomnianych przewoźników kolejowych, na podstawie dowodu rejestracyjnego swojego samochodu, również mogli bezpłatnie korzystać z przewozów (bezpłatne przejazdy kolejną obowiązywały na całym obszarze województwa pomorskiego).

Warto nadmienić, że uruchomienie linii nr 101 zostało zgłoszone do międzynarodowego przedsięwzięcia pn. „European Mobility Week”, jako jedna z tzw. „mobility actions” (rys. 29).

Rys. 29. Zrzut ekranu z oficjalnej strony European Mobility Week, informujący o linii 101

Badanie rynku usług lokalnego transportu zbiorowego

W okresie od 17 listopada do 14 grudnia 2020 r. przeprowadzono badania zmian zachowań komunikacyjnych mieszkańców miast i gmin tworzących Metropolitalny Związek Komunikacyjny Zatoki Gdańskiej (MZKZG) w okresie obowiązywania restrykcji związanych z pandemią COVID-19.

Badania przeprowadzono dwutorowo:

- badania wszystkich mieszkańców metropolii zrealizowane metodą CATI (Computer-Assisted Telephone Interviewing – wspomagany komputerowo wywiad telefoniczny) na próbie 3 000 respondentów;

- badania pasażerów transportu publicznego w metropolii zrealizowane metodą CAWI (Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW) na próbie 1 606 respondentów.

Celem badań była identyfikacja:

- zmian w zachowaniach transportowych mieszkańców w okresie obowiązywania restrykcji związanych z pandemią COVID-19;
- najważniejszych atrybutów transportu zbiorowego, zachęcających do korzystania z jego usług po zniesieniu restrykcji.

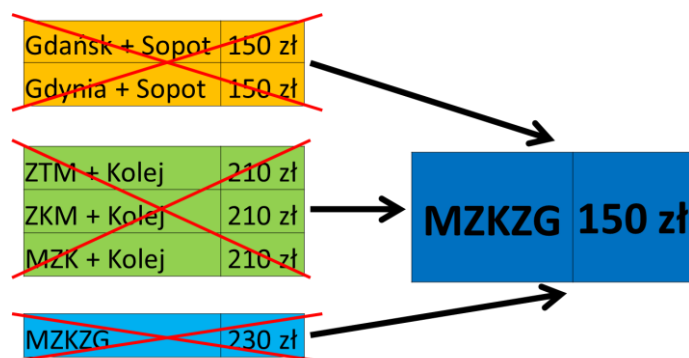
Realizatorem badań na zlecenie MZKZG była agencja badawczo-konsultingowa Danae sp. z o.o. z Gdańska. Natomiast projekt, redukcję, przetworzenie i analizę danych wykonali pracownicy Związku.

Rys. 30. Okładka raportu z badań marketingowych zrealizowanych przez MZKZG w 2020 r.

9. Propozycja modyfikacji oferty okresowych biletów metropolitalnych

Na posiedzeniu Zgromadzenia gmin tworzących Metropolitalny Związek Komunikacyjny Zatoki Gdańskiej, które odbyło się 12 lutego 2020 r., przedstawiono propozycję modyfikacji oferty okresowych biletów metropolitalnych. Założono w niej obniżenie obecnej ceny kolejowo-komunalnego biletu łączonego na cały obszar MZKZG z 230 zł do 150 zł (odpowiednio w przypadku biletów ulgowych) oraz jednoczesną likwidację kolejowo-komunalnego biletu łączonego Gdańsk-Sopot i Gdynia-Sopot za 150 zł oraz biletu sieciowego jednego organizatora za 210 zł (ZTM w Gdańsku + kolej lub ZKM w Gdyni + kolej lub MZK Wejherowo + kolej). Założono, że cena biletu ważnego w przewozach kolejowych na całym obszarze MZKZG nie zmieni się i będzie dalej wynosić 134 zł. Natomiast udział organizatorów komunikacji miejskiej zmniejszony zostanie z obecnych 96 zł do 16 zł i w rezultacie łączna cena biletu będzie wynosić 150 zł (rys. 31).

Rys. 31. Oferta okresowych kolejowo-komunalnych biletów metropolitalnych po proponowanej zmianie

Dzięki realizacji tego projektu mieszkańcy zyskaliby możliwość przemieszczania się na obszarze metropolii w atrakcyjnej cenie, a także nastąpiłoby uproszczenie taryfy metropolitalnej, gdyż w sprzedaży, zamiast sześciu okresowych kolejowo-komunalnych, dostępny byłby jeden, wspólny bilet metropolitalny na cały obszar MZKZG. Obniżenie jednostkowej ceny części komunalnej biletu łączonego o 80 zł wymagało by zwiększenia rekompensat dla organizatorów komunikacji miejskiej, co z kolei wiązałoby się z koniecznością zwiększenia łącznej składki gmin do Związku o ok. 9,4 mln zł w skali roku.

Termin wprowadzenia biletu w obniżonej do 150 zł cenie pierwotnie został ustalony na 1 lipca br. Jednak w związku ze stanem pandemii i wynikłymi z tego problemami budżetowymi gmin – członków MZKZG, na posiedzeniu Zgromadzenia w dniu 29 września 2020 r. Zarząd MZKZG zarekomendował odłożenie w czasie realizacji tego projektu.

10. Podsumowanie

W czternastym roku funkcjonowania, głównym zadaniem MZKZG była sprzedaż zintegrowanych biletów metropolitalnych.

W ubiegłym roku sprzedano 6 326 042 szt. biletów metropolitalnych, tj. o 8,26% więcej niż w roku poprzednim. Wzrost ten wynika przede wszystkim ze zwiększenia sprzedaży biletów jednorazowych i jednogodzinnych, odpowiednio o 11% i 17%. Bilety te w zdecydowanej większości dystrybuowane są przez aplikacje mobilne i w 2020 r. były chętniej wybierane przez pasażerów ze względu na częściowe zawieszenie sprzedaży u kierowców i motorniczych oraz jako substytut biletów miesięcznych. Na wzrost sprzedaży biletów telefonicznych wpłynęły również działania MZKZG, szeroko nastawione na promocję bezpiecznych sposobów zakupu biletów w okresie pandemii. Na popularność biletu jednorazowego w aplikacji mobilnej w dużym stopniu wpływa też jego cena, która jest niższa od takiego samego biletu w wersji papierowej. W segmencie biletów 24-godzinnych i 72-godzinnych, w stosunku do 2019 r., zanotowano spadek sprzedaży, odpowiednio o 34% i 44%. Wynik ten w głównym stopniu jest konsekwencją mniejszej liczby turystów, którzy odwiedzili region Metropolii Trójmiejskiej w ubiegłym roku. MZKZG zanotował też mniejszą o 45% sprzedaż biletów miesięcznych i 30-dniowych, co przede wszystkim spowodowane zostało zawieszeniem stacjonarnych zajęć w szkołach i na uczelniach wyższych, a także przejściem wielu zakładów na system pracy zdalnej.

W ujęciu wartościowym, w 2020 r. przychody ze sprzedaży biletów metropolitalnych wyniosły 23 878 894,72 zł i były niższe od przychodów osiągniętych w 2019 r. o 6%. Głównym powodem spadku przychodów była niższa sprzedaż biletów okresowych oraz 72-godzinnych i 24-godzinnych.

W 2020 r., w związku z brakiem możliwości organizacji wydarzeń masowych, MZKZG nie sprzedał biletów imprezowych.

W ubiegłym roku przez internet zostało kupionych 25 535 szt. biletów metropolitalnych, o 41% mniej niż rok wcześniej, co wynikało z ogólnej, mniejszej sprzedaży biletów okresowych. Pomimo zanotowanego spadku, udział biletów miesięcznych kupionych przez internet, w stosunku do wszystkich sprzedanych biletów miesięcznych, utrzymał się na poziomie z roku 2019 (32%). Warto dodać, że wykorzystywany w Metropolii Zatoki Gdańskiej system sprzedaży internetowej jest rozwiązaniem bezpiecznym i wygodnym dla użytkowników. Zapis biletu rejestrowany jest w środowisku „chmurowym”, a w przypadku zbliżenia do czytnika – również dodatkowo na karcie elektronicznej.

W 2020 r. chętnie kupowano bilety metropolitalne za pomocą aplikacji w urządzeniach mobilnych. Z wykorzystaniem tego kanału dystrybucji sprzedano 99,7% biletów jednorazowych,

100% biletów 1-godzinnych, 50,9% biletów 72-godzinnych oraz 39,5% biletów 24-godzinnych. Pod koniec stycznia 2020 r. zakup biletów metropolitalnych umożliwiono za pomocą kolejnej, szóstej aplikacji – zbiletem.pl.

Pomimo trudnego okresu spowodowanego ogólnoswiatową pandemią, kolejny rok sprzedaży biletów metropolitalnych potwierdził, że stanowią one pożądaną ofertę dla mieszkańców gmin tworzących Związek. Szczególną wartością w 2020 r. okazały się bilety telefoniczne MZKZG, które w sytuacji wstrzymania sprzedaży u kierowców i czasowego zamknięcia stacjonarnych punktów dystrybucji, stanowiły wygodny i bezpieczny sposób wnoszenia opłat za przejazdy komunikacją miejską i kolejową.

Ważnym elementem działalności MZKZG była kontynuacja realizacji w szkołach podstawowych programu edukacyjnego „Wychowanie komunikacyjne”. 7650 uczniów 4. i 5. klas z 59 szkół miało okazję zapoznać się w trakcie interaktywnych zajęć z zasadami funkcjonowania miejskiego transportu zbiorowego. W ubiegłym roku program „Wychowania komunikacyjnego” rozszerzony został o temat profilaktyki sanitarno-epidemiologicznej w środkach transportu zbiorowego. Wraz z przejściem szkół na system nauki zdalnej, zajęcia MZKZG również realizowane były w formie on-line. Dodatkowo, pracownicy Związku propagowali wiedzę dotyczącą bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji miejskiej podczas dwóch festynów zorganizowanych przez miasta Gdańsk i Rumień.

Istotnym zadaniem MZKZG jest przekazywanie zintegrowanej informacji dotyczącej funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego. W ubiegłym roku, stosownie do zaistniałej sytuacji epidemicznej, położono nacisk na informację o obostrzeniach w zakresie liczby przewożonych pasażerów, jak również, poprzez różne formy przekazu, przypomniano o obowiązku zakrywania ust i nosa w pojazdach transportu zbiorowego. Działania promocyjne skoncentrowano na propagowaniu bezpiecznych form zakupu biletów przez aplikacje mobilne i internet. W celach informacyjno-promocyjnych wykorzystano w pierwszej kolejności nieodpłatne formy promocji – własny serwis internetowy, gazetę „Przystanek Metropolitalny”, eksponując plakaty w pojazdach ZTM w Gdańsku, ZKM w Gdyni i MZK Wejherowo oraz udzielając wywiadów telewizyjnych, prasowych oraz radiowych, poświęconych problematyce funkcjonowania komunikacji miejskiej. Aby zwiększyć efektywność działań promocyjno-informacyjnych, w lutym 2020 r. uruchomiono profil Związku w mediach społecznościowych. Odpłatnie umieszczano zaś reklamy w lokalnych rozgłoszeniach radiowych i portalach internetowych, a także na billboardach przy drogach i citylightach na przystankach.

Widząc potrzebę podejmowania działań promocyjnych w celu odbudowy zaufania mieszkańców do komunikacji miejskiej i pokazywania, że organizatorzy i operatorzy dokładają starań, by korzystanie z niej było bezpieczne, również w roku ubiegłym MZKZG współuczestniczył w przygotowaniu Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu oraz Dnia bez Samochodu, przypadającego

22 września. Z inicjatywy Związku, w sobotę, 19 września, na jeden dzień reaktywowano historyczną linię 101 na trasie Gdańsk-Sopot-Gdynia, obsługiwaną przez sześć autobusów przegubowych. Linia 101, która stała się swoistym symbolem integracji transportu, umożliwiała w tym dniu przesiadkę do linii bezpłatnych uruchamianych przez ZTM w Gdańsku i ZKM w Gdyni, z których część obsługiwanych była zabytkowym taborem.

W 2020 r. Związek angażowany był w prace w kierunku pogłębienia integracji transportu zbiorowego w Metropolii Zatoki Gdańskiej. W tym celu przedstawił, wraz z konsekwencjami finansowymi, propozycję modyfikacji oferty okresowych biletów metropolitalnych, polegającą na obniżeniu obecnej ceny kolejowo-komunalnego biletu łączonego na cały obszar MZKZG z 230 zł do 150 zł (odpowiednio w przypadku biletów ulgowych) oraz jednoczesną likwidację kolejowo-komunalnego biletu łączonego Gdańsk – Sopot i Gdynia – Sopot oraz biletu sieciowego jednego organizatora. W związku ze stanem pandemii i wynikłymi z tego problemami budżetowymi gmin – członków MZKZG, realizacja tego projektu musiała zostać odłożona w czasie.

MZKZG opracował również propozycję ujednoczenia uprawnień do przejazdów bezpłatnych i ulgowych. W imieniu organizatorów komunikacji miejskiej, działających na jego obszarze, występował do Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z prośbą o wydanie rekomendacji w sprawie przywrócenia sprzedaży biletów i uruchamiania klimatyzacji w środkach transportu zbiorowego. Wystąpił też z apelem do Izby Gospodarczej Komunikacji Miejskiej o podjęcie działań w celu przyznania samorządom lokalnym rekompensat z budżetu centralnego za honorowanie w pojazdach transportu zbiorowego ulg przyznanych działaczom opozycji antykomunistycznej i osobom represjonowanym, jak również rekompensat za każde nowe uprawnienie nadane w przyszłości przez rząd, które trzeba będzie honorować w komunikacji miejskiej.

W związku ze stanem pandemii, MZKZG nie przeprowadził w ubiegłym roku badań preferencji i zachowań komunikacyjnych, tradycyjnie realizowanych metodą wywiadu bezpośredniego w gospodarstwach domowych. W zamian, metodą ankiety telefonicznej i internetowej wykonał badania zmian zachowań komunikacyjnych mieszkańców miast i gmin tworzących MZKZG w okresie obowiązywania restrykcji związanych z pandemią COVID-19. Badaniem objęto wszystkie gminy – członków Związku.

W 2020 r. MZKZG aktywnie uczestniczył w pracach zespołu roboczego ds. utworzenia Platformy Zintegrowanych Usług Mobilności (system Fala). Działania Związku ukierunkowane były m.in. na włączenie oferty biletów metropolitalnych w projektowane przedsięwzięcie.

Zarząd

Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej

**Załącznik nr 1 do Raportu o stanie Metropolitalnego Związku
Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej w 2020 r.**

Realizacja uchwał Zgromadzenia MZKZG w 2020 r.

Lp.	Data podjęcia	Uchwała w sprawie	Stan realizacji
1.	12.02.2020	wyboru Przewodniczącego Zgromadzenia Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej w roku 2020	wykonano
2.	12.02.2020	zmiany uchwały Zgromadzenia Związku numer 20/2007 z dnia 7 XI 2007 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Związku biletu metropolitalnego oraz cen i zasad korzystania z tego biletu	wykonano
3.	12.02.2020	zmiany uchwały Zgromadzenia Związku numer 19/2011 z dnia 06 VII 2011 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Związku biletu metropolitalnego – Bilet imprezowy, określenia zasad korzystania z tego biletu oraz jego ceny.	wykonano
4.	27.05.2020	odwołania z Komisji Rewizyjnej	wykonano
5.	27.05.2020	odwołania z Komisji Rewizyjnej	wykonano
6.	27.05.2020	powołania do Komisji Rewizyjnej	wykonano
7.	27.05.2020	powołania do Komisji Rewizyjnej	wykonano
8.	27.05.2020	wyboru podmiotu uprawnionego do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego MZKZG za 2019 r. i 2020 r.	wykonano
9.	30.06.2020	udzielenia Zarządowi Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej wotum zaufania za rok 2019	wykonano
10.	30.06.2020	zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu (planu finansowego) Związku za rok 2019, sprawozdania finansowego za rok 2019	wykonano
11.	30.06.2020	udzielenia absolutorium Zarządowi Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej za rok 2019	wykonano
12.	30.06.2020	zmiany budżetu (planu finansowego) Związku na 2020 r.	wykonano

Lp.	Data podjęcia	Uchwała w sprawie	Stan realizacji
13.	30.06.2020	zmiany wieloletniej prognozy finansowej Związku na lata 2020 – 2023	wykonano
14.	30.06.2020	odwołania z Komisji Rewizyjnej	wykonano
15.	30.06.2020	powołania do Komisji Rewizyjnej	wykonano
16.	30.06.2020	zmiany statutu Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej	wykonano
17.	10.12.2020	wysokości stawek bazowych dla obliczenia składki członkowskiej Gmin uczestniczących w Metropolitalnym Związku Komunikacyjnym Zatoki Gdańskiej oraz zasad i terminów jej wnoszenia do Związku w roku 2021	wykonano
18.	10.12.2020	wieloletniej prognozy finansowej Związku na lata 2021-2024	wykonano
19.	10.12.2020	budżetu (planu finansowego) Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej na 2021 r.	wykonano
20.	10.12.2020	powołania Komisji Budżetowej, określenia liczby jej członków, wyboru składu osobowego i ustalenia przedmiotu jej działania	wykonano
21.	10.12.2020	zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Zgromadzenia Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej na rok 2021	wykonano